

Concept Beleidsbegroting 2018

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Versie
AB 7 april 2017

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio op
30 juni 2017

Dhr. P. E. J. (Peter) den Oudsten

Dhr. M.A.P. (Rinus) Michels

voorzitter

penningmeester

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Beleidsbegroting	8
1 Programmaplan.....	9
1.1 De opdracht.....	9
1.1.1 Vertaling risicoprofiel naar beleid	9
1.1.2 Regionaal Risicoprofiel	10
1.1.3 Regionaal Crisisplan	10
1.1.4 Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen.....	10
1.1.5 Regionaal Dekkingsplan	10
1.2 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie.....	13
1.2.1 Incidentbestrijding, incl. meldkamerfunctie	13
1.2.2 Risicobeheersing	15
1.2.3 Operationele ondersteuning	17
1.2.4 Personeels- & organisatie ontwikkeling	19
1.2.5 Bedrijfsvoering	20
1.3 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	21
1.4 Gemeentelijke Kolom Groningen.....	24
1.5 GHOR.....	26
1.6 Overhead.....	29
2 Paragrafen	30
2.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen	30
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	30
2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	34
2.4 Financiering.....	35
2.5 Bedrijfsvoering	36
2.6 Verbonden partijen	37
2.7 Grondbeleid.....	37
Financiële begroting	38
3 Overzicht van baten en lasten (incl meerjarenraming 2016-2021)	39
3.1 Overzicht baten en lasten per programma	39
3.2 Ontwikkeling reserves	42
3.3 Ontwikkeling resultaat	43
3.4 Toelichting meerjarenraming.....	44
3.5 EMU-saldo.....	47
Bijlagen.....	48
I. Baten en lasten per taakveld.....	49
II. Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	50
III. Investerings	53
IV. Gemeentelijke bijdrage.....	54

Voorwoord

Verantwoord investeren in veiligheid

Voor u ligt de beleidsbegroting 2018 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio (VRG). Hierin zijn de kolommen Brandweer, Crisisbeheersing, GKG Groningen (GKG) en Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) bestuurlijk ondergebracht. Ons doel is om de kwaliteit van onze dienstverlening zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de behoefte van de gemeenten en onze taken goed en veilig uit te voeren. Daarbij streven we naar een balans tussen een stabiele en realistische inbedding van structurele lasten, wat altijd weer een uitdaging is.

Zeker in de wetenschap dat we leven in een tijd van grote (maatschappelijke) veranderingen en nieuwe thema's en ontwikkelingen die het gevoel van veiligheid van onze inwoners onder druk zet. Maar ook een tijd die kansen biedt om, samen met inwoners, partners en bestuurders, een toekomstbestendig lokaal georiënteerd netwerk van hulpverlening en crisisbeheersing uit te bouwen. En zo samen de risico's aan de voorkant te minimaliseren en daarmee van meerwaarde zijn voor de Groningers.

Op landelijk niveau zien we ontwikkelingen op het gebied van digitale-, technologische-, demografische- en sociale transformaties. En thema's zoals (cyber)terrorisme, vluchtelingen en verminderd zelfredzamen. Ook de nieuwe omgevingswet werpt haar schaduw vooruit en vraagt om een kwartiermaker in onze organisatie. De komende Europese privacywet, de Algemene Verordening Gegevensbescherming, leidt tot een privacy officer en invloed op onze manier van werken. Diverse landelijke onderzoeken naar de gevaren van het vak van onze brandweercollèga's geven wellicht aanleiding tot nieuwe aanpassingen in ons programma 'schoon werken'. Tenslotte zien we een beweging tot centralisatie en verantwoording, zowel binnen het Veiligheidsberaad (LMO, IM/ICT) als binnen de kolommen.

Op regionaal niveau zitten we aan de vooravond van een gemeentelijke herindeling en daarmee aan een verandering van de samenstelling van ons bestuur en onze clusterindeling. Veranderingen in het waterleidingnet vragen om aanpassingen in onze bluswatervoorziening. De grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en grootschalige incidenten met onze Duitse buurregio's zal verder vorm krijgen. En de ophanden zijnde vernieuwing van het alarmeringssysteem C2000 biedt de kans om op 3Noord niveau op dezelfde manier te gaan (samen)werken. Om de veiligheid rond evenementen te blijven borgen moeten we in samenwerking met de gemeenten hier nadrukkelijk naar kijken. Aardbevingen zijn en blijven een belangrijk thema voor Groningen en om hierin de rol van VRG goed te kunnen blijven vervullen zullen we voor de financiering verder in gesprek gaan. Tenslotte willen we een kwalitatief goede 'Brandweertzorg van de Toekomst' en daarvoor heb je een goede balans nodig tussen risicobeheersing en incidentbestrijding.

Meer burgerverantwoordelijkheid in het veiligheidsdomein is bij dit alles een belangrijk uitgangspunt, maar dat gaat niet vanzelf. Inwoners en inwonerorganisaties behoeven en verwachten hierbij visie en ondersteuning van de Veiligheidsregio. Hierbij gaan de kosten voor de baten uit. Dat laatste geldt zeker in het blijven vinden en binden van gemotiveerde en geschikte vrijwilligers ter bestendiging van een kosten-efficiënte uitvoering van onze brandweertzorg.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

Inleiding

Wij streven naar een zo stabiel mogelijk financieel meerjarenperspectief voor de organisatie en de gemeenten die de activiteiten (grotendeels) financieren. In het regionaliseringstraject heeft het bestuur besloten om met een overgangperiode van vijf jaar voor de kosten van de brandweer, inclusief meldkamerfunctie, over te schakelen naar een verdeelsleutel op basis van de allocatie in het gemeentefonds. Conform de fasering is de gemeentelijk bijdrage aan de begroting 2018 volledig gebaseerd op de inkomsten in het gemeentefonds in het cluster OOV.

Deze beleidsbegroting is evenals voorgaande begrotingen sober ingestoken. VRG heeft een smalle top en een beperkte overhead. In de afgelopen jaren zijn reeds diverse structurele bezuinigingsmaatregelen op gemeentelijk, regionaal en op landelijk niveau verwerkt.

Tot 2016 is de begroting gebaseerd geweest op de nulmeting, verhoogd met de indexatie voor de loon- en prijsstijgingen. In de begroting 2017 heeft het algemeen bestuur er voor gekozen om nieuwe structurele lasten incidenteel te dekken vanuit incidentele vrijval kapitaallasten en BTW voordeel meldkamer. In 2016 is, in aanloop naar deze begroting 2018, gelijktijdig een uitgebreide evaluatie gestart met betrekking tot de aard en omvang van de taken, producten en diensten die in de gemeenschappelijke regeling VRG zijn ondergebracht c.q. worden uitgevoerd. Met als doelstelling zorg te dragen voor structurele inbedding van structurele lasten en taken. Een van de conclusies is dat in 2018 het voordeel op kapitaallasten of vrijval van de compensatie BTW Meldkamer niet continu ingezet kan worden voor structurele lasten, omdat deze incidentele voordelen binnen een kort tijdsbestek aflopen. Op basis hiervan zijn conclusies getrokken die als uitgangspunt zijn genomen voor de voorliggende begroting:

- Onontkoombare autonome ontwikkelingen worden meegenomen als uitzetting in de begroting.
- Ten aanzien van de posten Geaccordeerd beleid Brandweezorg (Eemshaven) en Tekort GKG in het besluit genomen in 2017, wordt bekeken in hoeverre compensatie mogelijk is door lagere lasten (opvangen binnen de begroting).
- Nieuw beleid wordt aan het bestuur voorgelegd, waarbij financiering een expliciet besluitpunt is.

Deze drie uitgangspunten worden onderstaand uitgewerkt:

Autonome ontwikkelingen € 2,3 miljoen euro

Indexatie

- Conform de financiële verordening en voorgaande jaren is in deze beleidsbegroting een indexering voor loon en prijsstijgingen opgenomen, inclusief een naverrekening van de index over de afgelopen jaren. De indexatie voor 2018 komt in totaal uit op een bedrag van € 1,728 miljoen euro en bestaat voor een groot gedeelte uit te lage / niet structureel gedekte indexatie vanuit 2016 en 2017. De onderdelen voor de berekening van de totale indexatie wordt weergegeven in hoofdstuk 3.1. van de begroting.

Functioneel Leeftijdsontslag (hierna: FLO).

- Het verhogen van de AOW-leeftijd door koppeling aan de levensverwachting, het wegvallen van de levensloopregeling en het verkleinen van de fiscale ruimte om extra pensioen te storten hebben effect op de afspraken rondom het functioneel leeftijdsontslag. De structurele effecten worden ingeschat op een bedrag van € 250 duizend euro.

Schoon werken (gezond en veilig werken).

- Als gevolg van inzet vanuit Veiligheidsberaad, Brandweer Nederland, maar ook in het perspectief van goed werkgeverschap, verwachten we een toename van de lasten in het kader van gezond en veilig werken. Er ligt een bestuursbesluit voor omtrent de gevolgen van de verscherpte maatregelen inclusief de gevolgen voor de financiën. Het structurele effect bedraagt € 200 duizend euro.

Opleidingskosten.

- Bij de start van VRG in 2014 is besloten om voor de opleidingskosten van vrijwillige manschappen te werken met nacalculatie per gemeente. Deze methode van nacalculatie leidde tot grote schommelingen bij gemeenten in de afrekening. Op basis van de gerealiseerde verlooppercentages (7% voor manschappen en 10% voor bevelvoerders), leidt dit tot een extra structurele last van € 151 duizend euro. In 2016 en 2017 is dit bedrag incidenteel gedekt. Voor de begroting van 2018 leiden deze kosten tot een uitzetting van de begroting met € 151 duizend euro.

Beleidsontwikkelingen

De beleidsbegroting is in 2018 niet uitgezet voor Geaccordeerd beleid Brandweezorg maar wel voor tekort GKG.

- Voorgesteld wordt om de GHOR structureel 200 duizend euro te korten en de Brandweezorg structureel te laten uitzetten met dit bedrag. Daarnaast wordt voorgesteld om de formatie van de functie van clustercommandant te heroverwegen. Op dit moment is er 1 vacante positie en heroverweging leidt tot het laten vervallen van deze positie. Dit zou gepaard gaan met een besparing van 100 duizend euro.
- Voorgesteld wordt om het tekort GKG eenmalig als uitzetting op te nemen in de begroting 2018, bij programma GKG. In het vervolg van de takenevaluatie wordt dit bedrag betrokken, waarbij gezocht moet worden naar een structurele lastenverlaging.

Overige uitgangspunten

Aardbevingen

- In deze beleidsbegroting van het aardbevingsdossier houden we geen rekening met financiering in 2018. Het programma aardbevingen met haar activiteiten stopt per juli 2017, omdat de toegezegde externe financiering van het ministerie tot die datum loopt en geen duidelijkheid over voortzetting van dit programma is.

BBV vernieuwingen

Met ingang van de begroting 2018 zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in het BBV.

- Taakvelden; om tot betere vergelijkbaarheid van gegevens te komen is een verplichte taakveldindeling voorgeschreven (bijlage I).
- Beleidsindicatoren; VRG is verplicht een basis set van beleidsindicatoren te hanteren voor de begroting en de verantwoordingsstukken. De indicatoren moeten worden opgenomen in de beleidsbegroting bij de programma's. Deze indicatoren dragen bij aan het beleidsmatiger maken van de begroting en jaarverslagen, zodat raadsleden op de belangrijke momenten in een beleidscyclus zich een beeld kunnen vormen van behaalde beleidsresultaten en te behalen beleidsresultaten.
- Overhead; nieuw dit jaar is meer inzicht in de kosten voor overhead welke apart zichtbaar zijn gemaakt. Hiermee maken we de indirecte kosten van de veiligheidsregio per programma beter inzichtelijk. De overhead wordt nog steeds ten laste van de programma's gebracht. Vanaf 2019 wordt de overhead op een apart programma verantwoord.

- Rente: Rente: met ingang van 2018 gelden er regels voor de bepaling van de hoogte van de te hanteren rentepercentages in de begroting. De rente in de begroting 2018 bedraagt op basis van deze regels 1,75%; deze rente is gebaseerd op het gemiddelde rentepercentage van de te betalen externe rente. In de nulmeting van 2012 is gerekend met 3% aan rente voor materiële vaste activa exclusief huisvesting. Voor huisvesting is de begroting gebaseerd op de in 2014 geldende gemiddelde rekenrente van de gemeenten, namelijk 4,5%. Afhankelijk van de renteontwikkelingen en de gerealiseerde investeringen, ligt een (incidenteel) voordeel op de rentelasten voor de hand. Afhankelijk van de ontwikkelingen ten aanzien van IB 2.0 en de afronding van het vastgoedproject ontstaat er in de loop van 2017 meer zicht op de gevolgen van de genoemde ontwikkelingen op de kapitaallasten. Op basis hiervan komen wij met een voorstel voor de bestemming van het (incidentele) rentevoordeel.

Leeswijzer

De Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat uit twee delen: het programmaplan en de paragrafen.

Programmaplan

Het programmaplan bestaat uit drie aandachtsgebieden en is onderverdeeld in vier programma's:

Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

De organisatie van VRG levert goede brandweezorg en zet samen met de partners in crisisbeheersing een slagvaardige en doelmatige crisisorganisatie neer. Dit gebeurt met bijna duizend medewerkers waarvan ruim zevenhonderd brandweervrijwilligers. Brandweezorg wordt op dit moment vanuit 39 brandweerposten verspreid over de regio Groningen geleverd; 37 kazernes met een vrijwillige bezetting en 2 kazernes met een 24-uurs (beroeps) bezetting. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de MkNN.

Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

De taken op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing worden in nauwe samenwerking met de regionale partners in crisisbeheersing uitgevoerd. De organisatie is gevormd rond de inhoudelijke taakvelden op het gebied van brandweezorg en crisisbeheersing. De werkzaamheden op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing zijn verspreid over sectoren en zijn programmatisch met elkaar verbonden in het programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing.

Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG)

De GKG voert haar taken en financieel beheer zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie in het kader van de regionalisering gemeentelijke processen en taken crisisbeheersing ("koude taken"). De organisatie werkt vanuit een netwerkteam. De medewerkers in het netwerkteam zijn in dienst van de gemeenten en worden vanuit die gemeenten gedetacheerd naar de (centrumorganisatie van) de GKG. Binnen de GKG is 7,5 fte werkzaam. Sinds 2016 is de GKG gehuisvest aan de Sontweg, bij VRG.

GHOR

De GHOR maakt bestuurlijk gezien deel uit van VRG. Organisatorisch gezien is de GHOR op moment van opstellen van deze begroting nog onderdeel van de GGD. In 2017 zal het grootste deel van het personeel rechtstreeks in dienst zijn van VRG. De GHOR staat onder leiding van de directeur Publieke Gezondheid van de gemeentelijke gezondheidsdienst. Binnen de GHOR zijn 9 personen werkzaam.

Per programma wordt weergegeven wat we willen bereiken, wat we er voor gaan doen en wat het mag kosten.

Paragrafen

Het tweede deel van de beleidsbegroting bestaat uit de paragrafen. Het doel van de paragrafen is om hier onderwerpen die verspreid in de begroting staan (zoals onderhoud kapitaalgoederen, lokale heffingen en bedrijfsvoering), gebundeld weer te geven.

De Financiële beleidsbegroting

Dit hoofdstuk bevat onder meer informatie over de gehanteerde indexatie systematiek, de baten en lasten per programma, het meerjarenperspectief en het in de begroting opgenomen investeringsplan.

Beleidsbegroting

1 Programmaplan

1.1 De opdracht

Onze opdracht komt voort uit:

- De Wet Veiligheidsregio's, zoals het voorkomen en bestrijden van branden, rampenbestrijding en crisisbeheersing en hulpverlening bij incidenten;
- Andere wet – en regelgeving, zoals het Besluit Risico's Zware Ongevallen;
- Bestuurlijke afspraken op zowel regionaal als lokaal niveau, zoals Beleidsplan Veiligheidsregio, brandveilig ondernemen Eemshaven en de pilot buurtgerichte brandweerzorg.

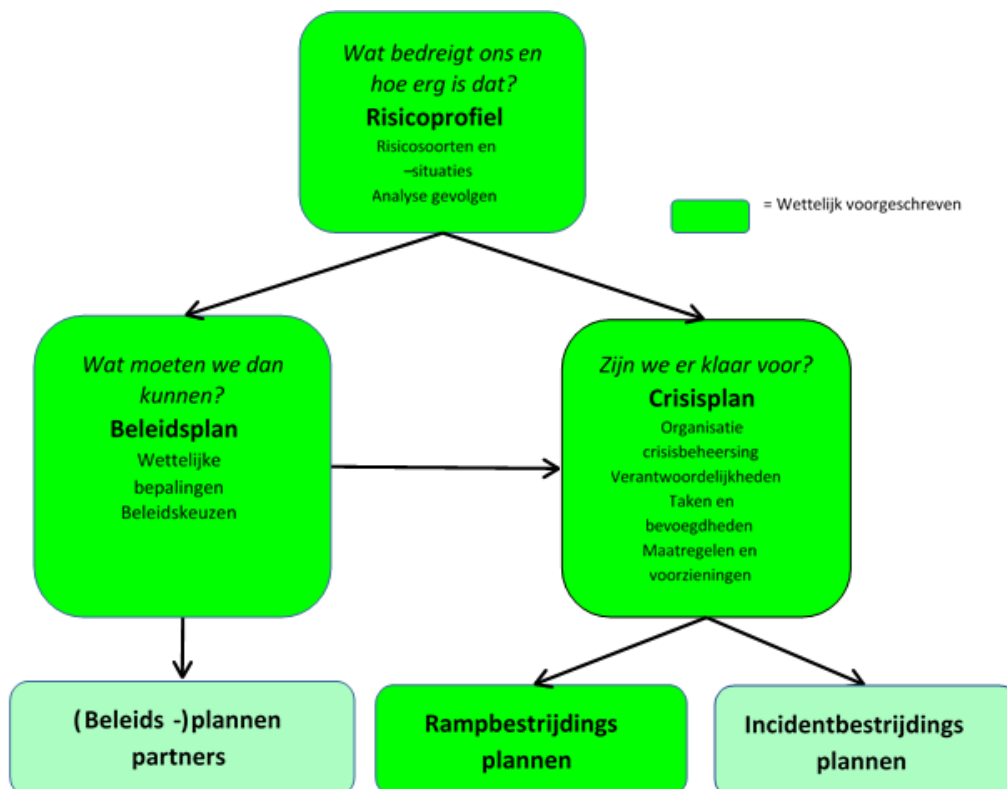
Het Algemeen Bestuur heeft een aantal aanvullende uitgangspunten vastgesteld voor het uitoefenen van deze taken:

- De inwoners, bedrijven en instellingen van de provincie Groningen staan centraal
- Het huidige niveau van brandweerzorg op lokaal niveau wordt op z'n minst gehandhaafd
- Er wordt gewerkt vanuit een bestuurlijk vastgestelde formatie

In de begroting nemen wij jaarlijks op wat de taken en specifieke aandachtspunten voor de gehele VRG zijn.

1.1.1 Vertaling risicoprofiel naar beleid

Onderstaand schema maakt duidelijk hoe het risicoprofiel van ons verzorgingsgebied zich vertaalt naar beleidsplannen. Dit overzicht is bedoeld ter ondersteuning bij het lezen van de volgende hoofdstukken.

1.1.2 Regionaal Risicoprofiel

Op 15 april 2016 is het Regionaal Risicoprofiel 2016-2019 vastgesteld. Het Regionaal Risicoprofiel brengt de relevante risico's binnen de regio Groningen in beeld. De risico's waar de inwoners van onze regio's dagelijks mee te maken hebben. Het risico profiel laat zien welke capaciteit nodig is om de gebeurtenissen adequaat het hoofd te bieden en het bespreekt de dilemma's die de revue passeren bij het maken van keuzes bij de scenario's, gevolgen en capaciteiten. Het Risicoprofiel is opgesteld conform de voorschriften van de landelijk geldende Handreiking Regionaal Risicoprofiel. Deze methodiek richt zich op de impact van een gebeurtenis en de waarschijnlijkheid dat een scenario zich de komende vier jaar voordoet.

Daarbij gaat deze methodiek nog uit van een omgeving waarbij risico's in meerjarige perioden constant verondersteld worden. De werkelijkheid is anders, zoals wij in onze regio dagelijks ondervinden. Dat betekent dat wij van het onderhouden en actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel een doorlopend proces zullen maken, waarbij wij steeds met de betrokken partners actuele informatie ten aanzien van de risico's in onze regio gebruiken om te bepalen of er aanpassingen aan ons risicoprofiel nodig zijn.

1.1.3 Regionaal Crisisplan

Het Regionaal Crisisplan beschrijft de functiestructuur van de crisisorganisatie, de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden die daarbij horen en de afspraken over randvoorwaarden als alarmering en opschaling, leiding en informatievoorziening. Dit plan geeft weer op welke wijze de crisisorganisatie generiek georganiseerd is ten behoeve van rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Deze generieke voorbereiding maakt dat de crisisbeheersing in staat is op te treden bij verschillende incidenten in de gehele regio. Daarnaast bereiden wij ons specifiek voor op bepaalde incidenttypen en locaties. Het Regionaal Crisisplan wordt in 2017 geactualiseerd en in 2018 ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd.

Conform de Wet Veiligheidsregio's heeft Veiligheidsregio Groningen met de buurregio's afgesteld hoe het Regionaal Crisisplan zich verhoudt tot de daar aanwezige operationele plannen en procedures op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Deze afstemming vindt zijn weerslag in "Kaders voor de GRIP in Groningen, Friesland en Drenthe". Het Regionaal Crisisplan wordt minimaal één maal per vier jaar opnieuw vastgesteld door het bestuur van de veiligheidsregio.

1.1.4 Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen

Het doel van het Beleidsplan Veiligheidsregio Groningen 2016 – 2019 is tweeledig:

- Het beleidsplan beschrijft onze gezamenlijke ambitie en beleidsmatige koers voor de komende jaren.
- Het beleidsplan is opgesteld om de samenwerking tussen de partners op het gebied van risico- en crisisbeheersing op gerichte wijze verder te ontwikkelen.

Het beleidsplan is geschreven vanuit het perspectief en ten behoeve van de samenwerking tussen de partners binnen Veiligheidsregio Groningen. Het bestuur acht deze multidisciplinaire samenwerking namelijk cruciaal voor een taakuitvoering. De partners houden bij de ontwikkeling van hun eigen beleid – waar dat relevant is voor de multidisciplinaire samenwerking – rekening met de inhoud van dit beleidsplan.

1.1.5 Regionaal Dekkingsplan

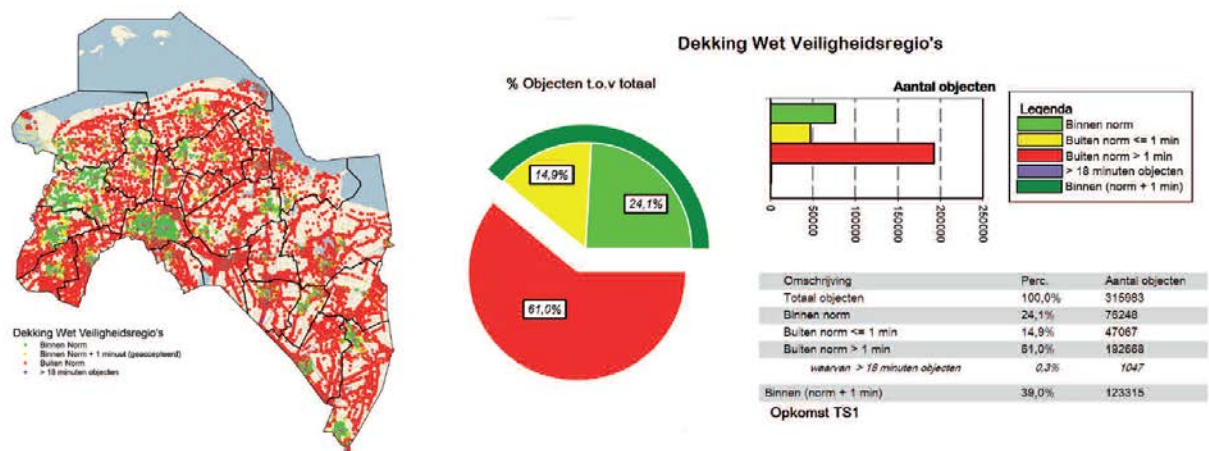
Het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 vormt een onderdeel van het beleidsplan. Het dekkingsplan is een weergave van de operationele prestaties van de brandweer. Dit dekkingsplan is ook separaat ter zienswijze voorgelegd bij de gemeenteraden in najaar 2016.

Het Besluit veiligheidsregio's schrijft voor dat het bestuur van de veiligheidsregio bepaalde tijdsnormen hanteert bij het vaststellen van de opkomsttijden. Indien het bestuur voor bepaalde locaties opkomsttijden vaststelt die afwijken van deze tijdsnormen, moeten de keuze van de locatie en de mate van de afwijking expliciet worden gemotiveerd. Dit is vastgelegd in het dekkingsplan. Dit dekkingsplan gaat uit van de 39 kazernes die de regio op dit moment telt. In het plan zijn verworven inzichten verwerkt, zoals inzicht in gerealiseerde rijtijden (voorheen werd hier gebruik gemaakt van een rekenmodel). Eventueel toekomstige wijzigingen in de spreiding van kazernes zijn niet meegenomen in het dekkingsplan.

De in het dekkingsplan berekende opkomsttijden van Brandweer Groningen zijn naast de normtijden gelegd. In onderstaande figuren worden de operationele prestaties weergegeven:

Figuur 2: Onze operationele prestaties zoals opgenomen in het Dekkingsplan 2016 - 2020

Bovenstaande figuren uit het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 maken duidelijk dat Brandweer Groningen in ongeveer 39% van de gevallen voldoet aan de normtijden. De Inspectie Veiligheid en Justitie deed in 2013 een soortgelijke constatering in het Rapport Ter Plaatse. Volgens de inspectie voldoen we in 43% van de gevallen aan de normtijden. Relatief laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde van 67%, maar vanwege het landelijke karakter en het relatief grote aantal vrijwilligers een realistische prestatie.

Deze uitkomsten maken tegelijkertijd duidelijk dat we redelijkerwijs niet met minder kazernes toe kunnen dan het huidige aantal. Theoretisch gezien zouden de prestaties nog wel 'opgekrikt' kunnen worden door nieuwe kazernes bij te bouwen, extra vrijwilligers te werven of met (meer) beroeps te gaan werken. De voor een nieuwe post benodigde investeringen zijn afgezet tegen de frequentie van het aantal overschrijdingen over het algemeen echter niet verantwoord. Bovendien is het vaak onmogelijk door onvoldoende vrijwilligerspotentieel. We zullen dus moeten accepteren dat de normtijden in een flink aantal gevallen niet worden behaald. Brandweezorg is echter meer dan de operationele prestaties. Daar waar investeringen in nieuwe kazernes taak niet verantwoord of onmogelijk zijn, is aan de voorkant van de veiligheidsketen nog veel winst te behalen.

Door – onder het motto ‘minder branden, minder slachtoffers en minder schade’ – juist daarop in te zetten is een verantwoorde brandweezorg te realiseren. In het Regionaal Dekkingsplan 2016 - 2020 wordt het belang van deze beweging met een aantal aanbevelingen nogmaals onderstreept.

We kiezen – in lijn met de landelijke visie ‘Risicogericht werken’ – afhankelijk van de risico’s in een bepaald gebied voor maatregelen aan de voorkant of de achterkant van de veiligheidsketen of een combinatie daarvan. Deze maatregelen zijn dus niet in de hele regio hetzelfde, maar worden ingegeven door het brandrisicoprofiel in een bepaald gebied.

Momenteel is de koepel met de minister in gesprek over de manier waarop deze nieuwe benadering van de brandweezorg in de wetgeving kan worden verankerd. De beschreven denkrichtingen bieden een prima houvast voor de verdere ontwikkeling van de brandweezorg in de regio Groningen. We zullen de uitkomsten hiervan nadrukkelijk betrekken bij het verder optimaliseren van onze incidentbestrijding en het versterken van onze risicobeheersing. Benadrukt moet worden dat dat geen ‘wiskunde’ is; het doel is balans en samenhang in de veiligheidsketen te brengen.

De begroting die voor u ligt gebaseerd op dit principe Brandweezorg in samenhang.

De totale begroting van VRG 2018:

VRG	Begroting 2017	Begroting 2018	Verschil
Bijdrage gemeente	37.623	39.980	2.357
BDuR	7.060	7.060	-
Overige baten	685	485	-200
Totale baten	45.368	47.525	2.157
Personele lasten	30.560	31.876	1.316
Materiele lasten	14.808	15.649	841
Totale lasten	45.368	47.525	2.157
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-

Conform de financiële verordening VRG wordt hieronder per programma aangegeven

- de beoogde maatschappelijke effecten;
- de te leveren goederen en diensten;
- de baten en lasten.

1.2 Brandweezorg inclusief meldkamerfunctie

Programma:	Brandweezorg incl. meldkamerfunctie
Portefeuillehouder:	A. van de Nadort
Commandant:	R. Knoop

Binnen het programma brandweezorg incl. meldkamerfunctie werken we organisatorisch gezien vanuit 3 sectoren en met twee ondersteunende diensten:

- Incidentbestrijding, inclusief meldkamerfunctie;
- Risicobeheersing;
- Operationele ondersteuning;
- Personeel en Organisatieontwikkeling;
- Bedrijfsvoering.

1.2.1 Incidentbestrijding, incl. meldkamerfunctie

Wat willen we bereiken?

Conform beleidsplan (inclusief dekkingsplan) en de strategische koers zorgen we binnen deze sector voor:

- Het leveren van een snelle en adequate brandweezorg aan inwoners, ondernemers en bezoekers in de provincie Groningen.
- Voldoende gemotiveerde en goed gekwalificeerde vrijwilligers en beroepskrachten die toegerust zijn voor de taken.
- Een centrale rol voor de clustercommandanten: het regelen van de dagdagelijkse brandweezorg. Vanuit de rol als portefeuillehouder draagt hij bij aan de ontwikkeling en innovatie van het vakgebied.

Hoe gaan we dat bereiken?

Paraatheid / brandweezorg;

Paraatheid is van groot belang voor een snelle doeltreffende uitvoering van de Brandweezorg. Het bestaat uit veel componenten en aandachtsvelden. Het verloop van het Groninger brandweerpersoneel ligt op de landelijke lijn: ca. 7,7 % (ca. 56 personen) per jaar. Dat betekent dat er veel en continue energie in werving en selectie wordt gestoken door de clusters en de ondersteunende diensten. Afwijkend van het landelijk beeld is dat de werving wel moeite kost maar er geen sprake is van structurele onderbezetting. De vraag is echter wanneer er ook in Groningen een kantelpunt komt.

De lange termijn verdient daarom zeker aandacht: is het beeld dat we over 5 of 10 jaar (veel) meer vrijwilligers nodig hebben om dezelfde prestatie te leveren? Na werving en selectie starten processen als PPMO, vakbekwaam maken en blijven. Dat hier een verband ligt mag duidelijk zijn. Zoals vorig jaar al gemeld zien we daarnaast ook nog een sterke vergrijzing in het personeelsbestand. Specifiek bevelvoerders en chauffeurs. Dat vraagt om specifieke maatregelen en betekent extra inspanningen op het gebied van vakbekwaamheid.

Landelijk gezien zijn de opkomsttijden laag. Duidelijk is dat kazernes bij bouwen in landelijke gebieden geen optie is. Het vraagt wel naar slim kijken of en hoe er toch verbeteringen te realiseren zijn. Dit geldt ook specifiek voor de Stad Groningen.

Incidentbestrijding 2.0

Medio 2017 zijn de beelden rond Incidentbestrijding 2.0 (IB2.0) duidelijk: hoe richten we de brandweezorg in, in relatie met Risico Beheersing aan “de voorkant” (brandweezorg in samenhang).

De aandachtsvelden bij IB2.0 (brandbestrijding, hulpverlening, waterongevallen en ongevallen gevaarlijke stoffen) zijn dan uitgewerkt. Waarbij hulpverlening, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen nu al grotendeels helder zijn en na de bestuurlijke besluiten (1 duikteam en 1 gaspakkenteam) geëffectueerd. Voor brandbestrijding geldt dat zaken als materieel spreiding, grootschalig watertransport, gebruik brandkranen, spreiding specialismen en alle bijkomende effecten hiervan, medio 2017 helder zijn. De mogelijke uitrol / effectuering zal dan in 2018 e.v. plaatsvinden.

Gezond en veilig werken.

Nadat we in 2017 een helder beeld hebben hoe we het proces rondom gezond en veilig werken structureel willen inrichten, zal de uitrol, na een bestuurlijk besluit, in 2018 kunnen plaatsvinden.

Er ontbreken op dit moment landelijke kaders, ook maatgevende onderzoeken en bijbehorende resultaten zijn eveneens (nog) niet voorhanden. Dit vraagt daarom om een realistische en praktisch haalbare aanpak met als doel dat de brandweerman/vrouw zich voldoende beschermd voelt tegen mogelijke beroepsziekten.

Gevolgen herindeling.

De eerste stap is gezet. Menterwolde is in praktische zin toegevoegd aan het cluster Gorecht. Dit bracht geen verdere personele consequenties met zich mee. Voor een groot aantal gemeenten zijn de nieuwe contouren zichtbaar. De gevolgen worden op dit moment uitgewerkt en zijn medio 2017 beschikbaar en zullen worden voorgelegd. Dit zou consequenties kunnen hebben voor het aantal clusters waardoor een herverdeling van capaciteit noodzakelijk is.

Pilot Brand Veilig Ondernemen (hierna: BVO) / Buurtgerichte brandweezorg.

De pilot Brand Veilig Ondernemen (BVO) in de Eemshaven heeft inzicht gegeven in werkbare methodes en nieuwe vormen van samenwerking gebracht tussen collega's en inwoners en bedrijven. Dit resultaat kan worden toegepast in de andere clusters. Dit past in de filosofie om in de Eemshaven te starten en daarna de uitrol te laten plaatsvinden in andere specifieke gebieden. Hetzelfde geldt voor de pilot van de buurtbrandweervrouw in landelijke woonkernen; ook hier zijn in het eerste jaar mooie resultaten behaald. Zichtbaarheid in de buurt of wijk staat hierbij centraal. Daarbij wordt samenwerking gezocht met andere instanties die ook "achter de voordeur" komen en daarmee een bijdrage kunnen leveren aan de brandveiligheid in woningen. Een tweede pilot in de stad Groningen is in voorbereiding. Resultaten zijn te verwachten in 2018.

Landelijke Meldkamer Organisatie (hierna: LMO).

Na “het stevige oranje stoplicht” (herbezinning op het project) is de draad weer opgepakt. Vooral in praktische zin (standaardisatie) worden zaken voorbereid en opgepakt. Er blijft nog steeds onduidelijkheid bestaan over de governance en de financiering. Mogelijk dat in 2018 beelden scherper worden op deze twee gebieden.

Jeugdbrandweer.

Na het Westerkwartier is ook in Zuid een groep ontstaan en van start gegaan. Met de bestaande groepen in Delfzijl en Hoogezand hebben we dus nu vier jeugdbrandweer groepen. In Winschoten zijn plannen voor een volgende, vijfde, groep. De zogenaamde “kweekvijver effecten” zijn nu nog beperkt en enkel merkbaar vanuit de bestaande groepen waar jeugdleden doorstromen als vrijwilligers bij VRG.

1.2.2 Risicobeheersing

Wat willen we bereiken?

De sector Risicobeheersing doet haar werk in een speelveld met veel spelers waarbij ook de spelregels (wetgeving) aan verandering onderhevig zijn. De spelers zijn onder meer de 23 Groninger gemeenten, de omgevingsdienst, de provincie en andere (semi)overheden. In het kader van het BRZO gaat het, naast Groningen, ook om de andere twee noordelijke veiligheidsregio's en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De samenwerking met deze spelers is goed te noemen, maar kan zeker nog verbeterd en versterkt worden, waarbij de rol van de sector Risicobeheersing en de andere spelers duidelijk blijft. Risicobeheersing wil partner in integrale veiligheid en expert in fysieke veiligheid zijn. Daarbij moeten de belangrijkste risico's in beeld zijn alsmede degenen die kunnen worden geconfronteerd met die risico's. Ook moet helder zijn welke instrumenten worden ingezet om risico's weg te nemen of te beperken en moet duidelijk zijn welke restrisico's aanvaardbaar zijn. Risico's ten gevolge van aardbevingen moeten voortdurend worden gemonitord in het licht van bovenstaand perspectief.

Het waarborgen van veiligheid is weliswaar een kerntaak van de overheid maar dit kan zij alleen met behulp van andere maatschappelijke instanties, bedrijven in de provincie en haar inwoners. Als deze partijen inclusief de overheid haar verantwoordelijkheden nemen, pas dan blijven de restrisico's zo klein mogelijk en beter beheersbaar mocht het onverhoopt mis gaan.

In 2019 zal de nieuwe omgevingswet van kracht zijn en zal de samenwerking tussen partijen in dit veld anders worden vormgegeven. Ook de achterliggende gedachte wijzigt van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. Er wordt dus meer gekeken naar ontwikkelingen mogelijk maken en barrières wegnemen. Dit betekent ook iets voor de veiligheidsregio. Het nadenken over deze ontwikkelingen is al geruime tijd op gang gebracht en zal verder worden geïntensiveerd.

Hoe willen we dat bereiken?

Om de risico's in het vizier te houden, maken we gebruik van het regionaal risicoprofiel en het brandrisicoprofiel. Beide zijn producten van de sector risicobeheersing waarbij het regionaal risicoprofiel een coproductie is met de andere crisispartners. Dit geldt uiteraard ook voor beheersen van de risico's.

Met het brandrisicoprofiel is in 2015 ervaring opgedaan en in 2016 als basisinstrument ontwikkeld. Het brandrisicoprofiel geeft zicht op de brandrisico's. Dit profiel wordt voortdurend voorzien van nieuwe, relevante informatie (verkregen uit toezicht op brandveiligheid, incidenten, demografische ontwikkelingen, etc.) waardoor het risicobeeld steeds scherper wordt. Daardoor kunnen we interventie-instrumenten op maat, zoals voorlichting na brand of toegepaste lespakketten, inzetten om de risico's te beheersen. Daar

hoort ook het kunnen activeren van een breed netwerk bij, zodat andere partijen ook hun steentje kunnen bijdragen op het gebied van brandveiligheid.

In 2018 wordt in het kader van brandveilig leven verder gewerkt aan de zichtbaarheid van de niet repressieve vrijwilliger in de clusters. Dit is een medewerker die op vrijwillige basis contact houdt met de buurt, brandveiligheidsbewustzijn bevordert en oog heeft voor de (brandveiligheids)vragen die leven. Ook zal er gericht worden geëxperimenteerd met z.g. pop-up-locaties die in de buurt en dichterbij de kwetsbaardere doelgroepen zijn gelokaliseerd.

In 2017 is gestart met een pilot digitaal toezicht houden. Het is de ambitie om in 2018-2019 in beperkte mate digitaal toezicht te gaan houden. De beperking hier is dat nog veel gemeenten niet digitaal werken. Uiteindelijk zou dit moeten leiden tot een efficiencyslag zodat meer panden in minder tijd kunnen worden bezocht. Ook in 2018 blijft het de ambitie om de rookmelderdichtheid te vergroten. Acties in samenwerking met gemeenten en bijvoorbeeld woonzorg en woningbouwverenigingen zullen hier zeker een bijdrage aan leveren.

Een speciale rol is weggelegd voor de risico's ten gevolge van aardbevingen. Dit kan een uitwerking hebben op de risico's bij Brzo-bedrijven die tot een extra inspanning leiden voor het Brzo- toezicht. Eventuele intensievere nieuwbouwactiviteiten door schade van aardbevingen kan leiden tot een grotere vraag aan brandveiligheidsadviezen op vergunningen. Een ordegrrootte is nu nog niet te geven.

De sector Risicobeheersing adviseert het bevoegde gezag als het gaat over brandveiligheid. Bouw- en verbouwactiviteiten worden beoordeeld op brandveiligheid en op (on)mogelijkheden voor incidentbestrijding, een belangrijke verbinding in de gehele veiligheidsketen. Ontwikkelingen in de wetgeving, zoals de Omgevingswet, zullen effecten gaan hebben op het inhoudelijke en procesmatig advieswerk.

Recente onderzoeken van meerdere rijksinspecties hebben laten zien dat advisering vanuit de hulpdiensten ten behoeve van evenementen van groot en onmisbaar belang zijn. De sector Risicobeheersing levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling en verbetering van proces en inhoud van evenementenadvisering. Door goed na te denken over ruimtelijke ontwikkelingen kunnen risico's in de toekomst voorkomen worden. De sector risicobeheersing adviseert het bevoegd gezag bij het ontwikkelen van omgevingsvisies, waarbij naast de zelfredzaamheid van de inwoners aandacht besteed wordt aan de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van calamiteiten.

Wat hebben we daarvoor nodig?

De sector Risicobeheersing moet alert zijn op haar omgeving en de eventuele wijzigingen die daar gaan plaatsvinden. Voorbeelden daarvan zijn het aardbevingsrisico of gemeentelijke herindelingen en eventuele gewijzigde takenpakketten die gemeenten met de omgevingsdienst afsprekt. Maar ook gaat het dan om voor aangekondigde wetswijzigingen zoals de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en de Wet Private Kwaliteitsborging Bouw. Nu is nog niet te zeggen wanneer deze wetswijzigingen ingaan, maar zij gaan naar verwachting iets betekenen voor de rol van de veiligheidsregio in brandveiligheid.

Om de complexe dynamiek van wetgeving en omgeving goed te kunnen volgen is een goed opgeleide bezetting van de sector Risicobeheersing noodzakelijk. Blijven investeren in het actueel houden en versterken van kennis is daarin van belang.

Om goed te kunnen samenwerken met en goed te werken voor onze partners is een flexibele manier van informatievoorziening essentieel. Goede afspraken met de partners en het beschikbaar hebben van de juiste informatiseringsgereedschappen kunnen daarbij van belang zijn.

1.2.3 Operationele ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Vanuit de sector Operationele Ondersteuning wordt door de teams Communicatie, Expertise en Vakbekwaamheid inhoudelijk ondersteuning gegeven aan de andere onderdelen van de organisatie, in het bijzonder de sector Incidentbestrijding. Ook wordt vanuit de drie teams essentiële inhoudelijke ondersteuning gegeven aan het programma Crisisbeheersing. Er ligt dan ook een diversiteit aan aandachtsvelden binnen de sector.

Hoe willen we dat bereiken?

Communicatie

Een van de aandachtsvelden is voor Communicatie het communicatiever maken van de organisatie. Dat betekent ondermeer het coachen en ondersteunen van medewerkers bij het uitdragen van het gedachtengoed van de organisatie en ze, als echte ambassadeurs, in te zetten bij het laden van onze merken. En dat betekent scherpe keuzes maken en elkaar (intern en extern) helpen om de eigen verantwoordelijkheid te kunnen pakken. Ze daarmee vertrouwen geven in het zelf vervaardigen van goede eenvoudige (interne) middelen. Onze toegevoegde waarde wordt zichtbaar in:

- Het verzorgen van goede basisdocumenten waarop men zelf content kan plaatsen
- Het koppelen van diverse interne digitale kanalen voor een betere informatievoorziening

Een ander aandachtspunt is het zichtbaar maken van onze meerwaarde als organisatie, voor, tijdens en na calamiteiten. Zo kunnen we ons verantwoorden naar onze opdrachtgevers en de maatschappij.

Communicatie gaat steeds meer via online kanalen, die we ook willen gebruiken als podium voor onze partners en inwoners. De conversatie aangaan in plaats van zenden om tot meer maatwerk oplossingen te komen op basis van behoefte. Onze toegevoegde waarde wordt daarbij zichtbaar in:

- Het beter inrichten van onze VRG website, en uitbreiden met (crisis)functionaliteit
- Het opzetten van een vraaggestuurde risicocommunicatie campagne

We blijven actief verhalen en voorbeelden delen om onze missie, visie en ambities te onderstrepen.

Daarnaast willen we nauw betrokken zijn bij ontwikkelingen die de potentie hebben de reputatie te schaden en proberen dit door zorgvuldig geplande communicatie in een uitgekende mix naar de juiste stakeholders tot een minimum te beperken. Onze toegevoegde waarde hierbij is:

- Het opzetten van een verbeterde reputatiemanagement en webcare

We komen gevraagd en ongevraagd in actie. We zijn een klein, maar toegankelijk en proactief team.

Initiatiefrijk, klantgericht en hulpvaardig. Wij stimuleren, ondersteunen en coachen anderen in de organisatie bij het oppakken van hun communicatierol. En waar nodig remmen we af of nemen het stokje over. Samen geven we betekenis aan onze organisatie.

Expertise

Team expertise vervult de rol van kenniscentrum en maakt daarbij nadrukkelijk gebruik van de kennis en ervaring uit het veld en de expertise die belegd is bij de andere diensten en sectoren binnen Veiligheidsregio Groningen. Team expertise levert operationele ondersteuning aan de diverse lagen binnen de organisatie, strategisch, tactisch en operationeel. De belangrijkste twee taakvelden hierin zijn brandweezorg en crisisbeheersing. Om beide taakvelden zo optimaal mogelijk te kunnen ondersteunen zal in 2018 nog meer in contact getreden worden met de diverse gebruikers, de andere diensten en sectoren binnen Veiligheidsregio Groningen en externe partners.

Onze werkomgeving is continu in verandering zowel qua omvang als in complexiteit. De diverse werkzaamheden worden gekenmerkt door de grote diversiteit aan uiteenlopende verantwoordelijkheden. Dit vereist vooral een flexibele en pragmatische instelling, maar ook nieuwsgierigheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid. Met deze instelling en eigenschappen zal in 2018 met gedrevenheid gewerkt worden aan onderstaande deelgebieden:

- Strategische planvorming zowel mono- als multidisciplinaire (bv. Dekkingsplan, Bereikbaarheidskaarten, Incident bestrijdingsplannen en Rampbestrijdingsplannen)
- Operationele ondersteuning (Operationeel handboek, Brandweer App, Beheer LCMS)
- Brandonderzoek
- Arbeidsveiligheid (RI&E)
- Business Intelligence
- Nazorg, mentale veerkracht
- doorontwikkeling jeugdbrandweer
- Kennisregie, leren en evalueren
- Intern beheer C2000, P2000, WAS (waarschuwing- en alarmeringssysteem) en MKNN
- Advisering, begeleiding, innovatie, aanschaf en vervanging op het gebied van materiaal/materieel
- Brandweerspecialismen (industriële brandbestrijding, scheepsbrandbestrijding, waterongevallen, IGBS)
- Een doorlopend aandachtspunt voor het team Expertise is het bewaken van de balans tussen werkaanbod en beschikbare capaciteit / mogelijkheden.

Vakbekwaamheid

Het team vakbekwaamheid werkt met een toekomstgerichte blik samen met de verschillende afdelingen en de collega's die vakbekwaam gaan worden en blijven. Het team geeft maatwerk en werkt nauw samen met de afdelingen van de veiligheidsregio en op de schaal van Noord Nederland. Brandweermensen en collega's die een rol hebben in de crisisbeheersing en dus vakbekwaam moeten worden en blijven worden functioneel en maatgericht bedient door het team vakbekwaamheid. Eigenaarschap heeft een belangrijke rol binnen het vakbekwaam worden en blijven.

Verbinden en afstemmen: De kernteams (brand, technische hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen, waterongevallen, mens in ontwikkeling, multidisciplinair) zijn ingebed in de organisatie en niet alleen meer van vakbekwaamheid. Vakbekwaamheid zoekt afdelingen op en werkt er nauw mee samen (zoals IB, RB, Expertise, DPOO, etc). In Noord Nederland werken wij op het gebied van vakbekwaamheid nauw samen met elkaar, voorbereidingen en oefeningen doen wij zoveel mogelijk samen. Elke post heeft een oefenprogramma die afgestemd is op de risico's binnen het betreffende verzorgingsgebied en op de prioriteiten van onze regio. Samen bouwen aan onze vakbekwaamheid!

Vooruit zien / toekomstgericht: In nauwe samenwerking met de andere sectoren binnen de VRG is duidelijk welke initiële repressieve opleidingen er in 2018 gevolgd en ingekocht gaan worden. De clustercommandanten hebben een duidelijk opleidingsplan aan de hand van de richtlijnen van IB over aanname en opleidingen, vakbekwaamheid ondersteunt daarbij. In nauwe samenwerking met de crisispartners en brandweercollaga's maken wij oefenprogramma's en maken we procesafspraken over de kosten en werkwijze. De PCDA cirkel speelt hierbij een rol, vakbekwaamheid start niet alleen haar processen maar bekijkt en bedenkt aan de voorzijde hoe het proces gaat lopen.

Vakmanschap/eigenaarschap : Collega's willen vakbekwaam zijn en voelen zich verantwoordelijk en eigenaar van hun eigen vakmanschap. Het team vakbekwaam is ingericht om maatwerk te leveren en daarmee het vakmanschap en eigenaarschap te stimuleren. In 2018 zal vanuit Vakbekwaamheid samenwerking op 3Noord niveau waar mogelijk verder uitgebreid gaan worden. Het overleg Vakbekwaamheid Noord Nederland (VNN) vormt hiertoe het platform; van hieruit wordt vorm en inhoud gegeven aan samenwerking en implementatie van landelijke ontwikkelingen op gebied van Vakbekwaamheid, zoals het project Versterking Brandweeronderwijs. Het opleidingsinstituut BON (brandweer opleidingen Noord) neemt deel aan dit overleg, vormt een verbindend onderdeel en maakt onderdeel uit van de samenwerking.

1.2.4 Personeels- & organisatie ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

De dienst personeels- & organisatie ontwikkeling (hierna: DPOO) werkt vanuit de ambitie dat VRG een organisatie wil zijn, die staat voor haar kerntaak: zorg voor veiligheid(sgevoel) in de provincie Groningen, die weet wat de maatschappij nodig heeft en daarin een duidelijke meerwaarde heeft. Daarom vragen we van onze medewerkers dat ze ondernemerschap tonen, met elkaar en anderen samenwerken, zich ontwikkelen in hun vak, zelfkennis hebben en inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Van leidinggevendenden verwachten wij dat zij richting en ruimte geven aan medewerkers, hen coachen en ondersteunen en zelf het goede voorbeeld geven.

Als organisatie willen we waarden gedreven, effectief en flexibel ingericht en georganiseerd zijn, met ruimte voor zelforganisatie bij de vrijwilligers- en beroeps ploegen. Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie belegd (wie het weet, mag het zeggen). De blik is naar buiten gericht, er is een innovatieve cultuur en er is sprake van horizontaal samenspel en co creatie. Als ondersteunende dienst is DPOO ook daadwerkelijk ondersteunend aan het primaire proces.

Naast de advies- en ontwikkelrol biedt DPOO een gedegen personele basis, met een correcte personeels- en salarisadministratie, goede arbeidsvoorwaarden en een duurzaam personeelsbeleid.

Hoe willen we dat bereiken?

Wij zien organisatieontwikkeling als een dynamisch samenspel tussen samenleving, organisatie en medewerkers. We investeren op verschillende manieren in de ontwikkeling van onze medewerkers. Dit doen we door middel van advisering aan leidinggevendenden en medewerkers, een organisatie breed opleidingsaanbod, leiderschapsonwikkeling, teamontwikkeling (maatwerk), vakbekwaamheidsprogramma en werkplekieren.

In 2017 werken we aan het opstellen van een nieuwe strategische koers voor de komende jaren. De strategische koers zal leidend zijn voor onze activiteiten op het gebied van personeels- en

organisatieontwikkeling in 2018. De verbinding met bestuur, inwoners en bedrijven zal daarin een belangrijk thema zijn, evenals het ontwikkelen van een innovatieve cultuur. Daarnaast lopen er projecten, zoals Incidentbestrijding 2.0, Anders Werken (bij de beroepsbrandweer), het toevoegen van de nieuwe personeelscategorie 'de niet-repressieve vrijwilliger' en de Ontwikkeling Operationele Rollen, die vanuit DPOO worden ondersteund en elk op hun eigen wijze bijdragen aan de organisatieontwikkeling. Tot slot zullen wet- en regelgeving en CAO-afspraken geïmplementeerd worden, zoals afspraken ten aanzien van FLO en de participatiewet.

1.2.5 Bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

De dienst bedrijfsvoering ondersteunt de organisatie op het gebied van financiën, facilitaire zaken, informatiemanagement en inkoop. Voor 2018 formuleren we de volgende speerpunten:

- De doorontwikkeling van de vastgoed functie; dit betekent de implementatie van het in 2017 te ontwikkelen meerjarenonderhoudsplan, het aangaan van contracten hiertoe en de doorontwikkeling en realisatie van de nieuwbouwplanning.
- Meer inzicht in onze financiële positie op lange termijn, waaronder de doorontwikkeling van het meerjareninvesteringsplan op basis van het project Incidentbestrijding 2.0.
- Een nieuwe wijze van het gebruik van ICT waarbij we zowel aansluiten bij noodzakelijke landelijke bewegingen als bij ontwikkelingen als werken in de "cloud".

Hoe willen we dit bereiken?

De overige bedrijfsvoeringprocessen zullen steeds verder worden gestroomlijnd en de nadruk zal blijven liggen op efficiënte en doeltreffende inrichting teneinde de primaire processen te ondersteunen. Naast de aansluiting met het primaire proces zullen we ook nadrukkelijk de verbinding zoeken met de veiligheidsregio's elders in het land. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking in aanbestedingstrajecten, landelijk en op 3-noord niveau en het delen van en in "best practices" op het gebied van informatiemanagement.

Ons financieel inzicht en beheer zal verder worden versterkt door het optimaliseren van onze interne beheersingsmaatregelen in de processen. Dit doen we in overleg met de accountant, waarbij we de accountant vragen de bevindingen naar aanleiding van de interimcontrole (de controle op de processen) te verwoorden in een managementletter aan de directie. Daarnaast ontwikkelen we onze contractmanagement en treasuryfunctie verder door en zal ook de nieuw in te richten projectadministratie leiden tot meer (financieel) inzicht.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Ervan uitgaande dat de autonome ontwikkelingen als loon en prijscompensatie zich in de begroting 2018 doorvertalen, kunnen de genoemde activiteiten binnen de sectoren en diensten uitgevoerd worden binnen het bestaande raamwerk. Dit wordt verder toegelicht in het hoofdstuk financiële begroting.

Brandweezorg incl. meldkamerfunctie	Begroting 2017	Begroting 2018	Vershil
Bijdrage gemeente	35.777	38.190	2.413
BDuR	5.330	5.410	80
Overige baten	485	485	-
Totale baten	41.592	44.085	2.493
Personele lasten	27.035	28.655	1.620
Materiele lasten	14.557	15.430	873
Totale lasten	41.592	44.085	2.493
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-

Beleidsindicatoren	W'2016	B' 2017	B'2018
Formatie	0,495	0,495	0,495
Bezetting	0,496	0,496	0,496
Apparaatskosten	71,42	71,42	71,42
Externe inhuur	5,38	5,29	4,68
Overhead	20,7%	20,7%	20,7%

1.3 Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

Programma: Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
 Portefeuillehouder: P. Smit
 Directeur: W. Mansveld

Toelichting

De multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing maken deel uit van de organisatie VRG. Deze taken zijn - als programma - binnen de gehele organisatie van VRG belegd. Daarnaast heeft VRG een regie- en platformfunctie voor de multidisciplinaire samenwerking tussen verschillende partners waarmee ten tijde van crises kan of moet worden samengewerkt.

Kaderstellende beleidsnota's	Vastgesteld door	Datum vaststelling
Regionaal Risicoprofiel 2016-2019	Algemeen Bestuur VRG	15 april 2016
Beleidsplan Veiligheidsregio 2016-2019	Algemeen Bestuur VRG	15 april 2016
Beleidsplan multidisciplinair Opleiden en Oefenen 2016-2019	Algemeen Bestuur VRG	4 december 2015
Regionaal Crisisplan	Algemeen Bestuur VRG	21 februari 2014 Vaststelling herziening gepland in juli 2018
Kaders voor de GRIP in Groningen, Friesland en Drenthe	Directiebestuur Crisisbeheersing	4 oktober 2013

Wat willen we bereiken?

Onze missie is samen werken aan veiligheid in Groningen. Wij werken innovatief en betrouwbaar aan veiligheid en maken daarbij gebruik van de kracht van de samenleving.

VRG staat voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, zoals beschreven in de WvR en andere relevante wet- en regelgeving en het nakomen van bestuurlijke regionale afspraken. Vanuit de organisatie VRG voeren we de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uit.

In samenwerking met onze crisispartners¹ is onze verantwoordelijkheid het in beeld brengen en houden van de regionale risico's, het bepalen van beleid ten aanzien van het omgaan met deze risico's en het adequaat functioneren van de crisisorganisatie in onze regio voorop.

Hoe willen we dit bereiken?

Prioriteiten in 2018

In 2017 is de actualisatie van het Regionaal Crisisplan in gang gezet en de planning is dat deze medio 2018 wordt vastgesteld. Er zal gericht aandacht worden besteed aan de uitvoering van onze beleidskeuzes in het Beleidsplan 2016-2019 en de voorbereiding op onze prioritaire thema's Aardbevingen, Continuïteit van de Samenleving, Water en Evacuatie, Nucleaire Veiligheid en Terrorisme. Daarbij wordt vooral geïnvesteerd op de doorontwikkeling van verbinding van risico- en crisisbeheersing en de implementatie van het project 'Effectieve en Flexibele Crisisorganisatie' dat in 2017 gestart is. Beide trajecten vergen continue alertheid op nieuwe inzichten en ontwikkelingen ten aanzien van geprioriteerde risico's.

Uitvoering van Multidisciplinaire taken

Vanuit de organisatie VRG voeren we regulier de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uit binnen de volgende dossiers:

- Beleid: ontwikkeling en beheer regionaal risicoprofiel, beleidsplan Veiligheidsregio, beleidsplan
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen, Kaders voor de GRIP in Noord-Nederland, continuïteit, etc.
- Planvorming : regionaal crisisplan, incidentbestrijdingsplannen, rampbestrijdingsplannen

¹ Het samenwerkingsverband VRG bestaat uit de volgende partners: Brandweer, Politie, GHOR, GKG, Defensie, Waterschappen, Openbaar Ministerie, Omgevingsdienst en Provincie

- Multidisciplinaire Opleidingen Trainen en Oefenen (hierna: MOTO): vakbekwaamheid van de multidisciplinaire functies en teams in hoofdstructuur van de crisisbeheersing
- Risico- en crisiscommunicatie: communicatie voor en tijdens crises, stimuleren van eigen verantwoordelijkheid burger, inzet nieuwe media
- Kwaliteitszorg: het evalueren en leren van oefeningen en incidenten, zorgen voor een duurzaam lerende organisatie
- Netcentrisch werken: beheer en doorontwikkeling van het multidisciplinair informatiemanagement, zowel vakinhoudelijk als organisatorisch
- Relatiebeheer vitale partners: opbouwen en onderhouden van contacten met vertegenwoordigers van de vitale infrastructuur
- Alarmering: zorgdragen voor een vlekkeloze alarmering van de hoofdstructuur van de crisisbeheersing. Dat doen we door het maken van heldere afspraken met meldkamer en te alarmeren partijen en het regelmatig uitvoeren van proefalarmeringen.

Samenwerking met crisispartners

We werken met onze crisispartners multidisciplinair samen op bovengenoemde dossiers. Samen met onze partners hebben wij het Beleidsplan VRG 2016-2019 opgesteld waarin wij de prioriteiten voor onze samenwerking in het programma Crisisbeheersing benoemd hebben. In het programma Crisisbeheersing bieden we onze partners een platform om - structureel of tijdelijk wanneer het nodig is - samen te werken; crisisbeheersing valt of staat immers met samenwerken en elkaar kennen.

Deelprogramma Aardbevingen

Op dit moment vindt overleg plaats met de nationaal coördinator over de inhoud en financiering van het totale aardbevingsprogramma. De uitkomsten hiervan zullen samen met de aanpak nog bestuurlijk worden voorgelegd. Uitgangspunt hierbij is dat externe financiering benodigd is, gezien het vervallen van de huidige externe financiering halverwege 2017.

Hoe willen we dat bereiken?

Alle genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de onderstaande begroting worden uitgevoerd.

Crisisbeheersing en rampenbestrijding	Begroting 2017	Begroting 2018	Verschil
Bijdrage gemeente	429	448	19
BDuR	469	469	-
Overige baten	200	-	-200
Totale baten	1.098	917	-181
Personele lasten	913	765	-148
Materiele lasten	185	152	-33
Totale lasten	1.098	917	-181
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-

Beleidsindicatoren	W'2016	B'2017	B'2018
Formatie	0,015	0,015	0,015
Bezetting	0,013	0,013	0,013
Apparaatskosten	1,57	1,57	1,57
Externe inhuur	0	0	0
Overhead	12,7%	12,7%	12,7%

1.4 Gemeentelijke Kolom Groningen

Programma:	Gemeentelijke Kolom Groningen
Portefeuillehouder:	L. Kompier
Directeur:	F. Wiertz

Toelichting

De Gemeentelijke Kolom Groningen (hierna: GKG) is het organisatieonderdeel van VRG dat zowel in de voorbereiding als in de uitvoering regionaal is belast met de zorg voor bevolkingszorg: de gemeentelijke- of bevolkingszorgprocessen van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

De GKG organiseert als volwaardige crisispartner vanuit de visie op eigentijdse bevolkingszorg de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De GKG werkt vanuit één loket en is daarmee een efficiënte, effectieve en doelmatige organisatie voor 23 gemeenten. De GKG is belast met voorbereiding op en organisatie van bevolkingszorgprocessen (communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning) en draagt zorg voor de advisering, planvorming, beheer, opleiding, training en oefening.

Het regionale Team Bevolkingszorg geeft tijdens een incident, ramp of crisis uitvoering aan de bevolkingszorgprocessen. Het team bestaat uit ongeveer 300 regionale medewerkers van de 23 Groninger gemeenten en is op het gebied van communicatie aangevuld met medewerkers van de samenwerkende crisispartners. Naast het regionale team heeft iedere gemeente ook lokaal nog een klein team van medewerkers die voornamelijk een lokale ondersteunende rol hebben, onder andere voor het Gemeentelijk Beleidsteam in hun gemeente.

Missie of doelstelling

De GKG realiseert als volwaardige crisispartner vanuit de één loketgedachte voor en met de 23 gemeenten in VRG de voorbereidende ('koude') taken voor de crisisbeheersing en de uitvoerende ('warme') taken bij incidenten, rampen en crises.

De prestaties voldoen aan de wettelijke vereisten en de landelijke en regionale uitgangspunten zoals die door het Veiligheidsberaad en het Algemeen Bestuur van VRG zijn vastgelegd voor bevolkingszorg. Voor de nieuwe werkwijze van bevolkingszorg ("eigentijdse bevolkingszorg") in VRG gelden onder andere de kwaliteitscriteria en prestatie-eisen van 'Bevolkingszorg op orde 2.0' en het project GROOTER.

GKG en Bevolkingszorg

Wat willen we bereiken?

- Goede voorbereiding op incidenten, rampen en crises door planvorming, opleiden - trainen - oefenen, advisering, evaluatie en de organisatie van het regionale Team Bevolkingszorg.
- Een adequaat en effectief regionaal Team Bevolkingszorg bestaande uit regionale expertteams die binnen VRG snel kunnen worden ingezet om de kwaliteit en flexibiliteit te leveren voor gemeenten. Het Team Bevolkingszorg kent de volgende vastgestelde hoofdtaken: (crisis)communicatie, publieke zorg, omgevingszorg, informatie en ondersteuning (inclusief preparatie nafase).

Hoe willen we dat bereiken?

- Uitvoering van de gemeentelijke taken ter voorbereiding op incidenten, rampen en crises.
- Het verzorgen van de monodisciplinaire bevolkingszorgtaken, waaronder:
  - Organiseren, beheren en aansturen van de GKG, waaronder het Netwerkteam (de 'koude organisatie') en het Team Bevolkingszorg (de 'warme' organisatie) met inbegrip van de piketfuncties.
  - Planvorming: beheren van het Plan Bevolkingszorg en onderliggende draaiboeken en handboeken.
  - Adviseren van gemeenten, veiligheidsregio en crisispartners
  - Opleiding, training en oefeningen (hierna: OTO) van het Team Bevolkingszorg.
- Bijdragen aan de realisatie van het beleidsplan VRG en de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing welke deel uitmaken van het 'programma Rampenbestrijding en Crisisbeheersing' zoals de gezamenlijke planvorming, multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen, risicocommunicatie en informatiemanagement.
- De activiteiten van de GKG zijn beschreven in de Producten en dienstencatalogus, het OTO-jaarplan en de werkbeleidsbegroting van de GKG.
- Uitvoering van de bevolkingszorgtaken (gemeentelijke processen in de rampenbestrijding en crisisbeheersing) tijdens incidenten, rampen en crisis, door inzet van (functionarissen van) het regionale Team Bevolkingszorg.

Wat hebben we daar voor nodig?

Het programma GKG kent een eenmalige uitzetting in 2018 van de bestaande begroting voor een bedrag van € 60 duizend. Dit zal verder worden meegenomen in het vervolg van de takenevaluatie waarbij gezocht wordt naar verlaging van deze structurele lasten.

Gemeentelijke Kolom Groningen	Begroting 2017	Begroting 2018	Verschil
Bijdrage gemeente	820	917	97
BDuR	80	-	-80
Overige baten	-	-	-
Totale baten	900	917	17
Personele lasten	834	850	16
Materiele lasten	66	67	1
Totale lasten	900	917	17
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-

Reserve mutaties	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-

Beleidsindicatoren	W'2016	B'2017	B'2018
Formatie	0,013	0,013	0,013
Bezetting	0,013	0,013	0,013
Apparaatskosten	0	0	0
Externe inhuur	0	0	0
Overhead	17,0%	17,0%	17,0%

1.5 GHOR

Programma:	Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio
Portefeuillehouder:	B. Hoekstra
Directeur:	J. Rietveld

Meerjaren perspectief 2017-2020 GHOR Groningen

Met ingang van april 2017 is het GHOR Bureau Groningen zowel bestuurlijk als organisatorisch ondergebracht bij de VRG. Het GHOR Bureau is gehuisvest bij GGD Groningen, vanwege de nauwe samenwerking met de specialisten op het gebied van medische milieukunde, gevaarlijke stoffen, infectieziektebestrijding, technische hygiënezorg, gezondheidsonderzoek bij rampen en psychosociale hulpverlening, het inzetten van de overige medewerkers van GGD Groningen voor de crisisorganisatie en de eindverantwoordelijkheid van de DPG.

De Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR) is, op grond van artikel 1 van de WvR, belast met:

- De coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en
- De advisering van overheden en organisaties op dat gebied

Deze wettelijke taak heeft het GHOR Bureau Groningen uitgewerkt in een missie en visie. Vanuit onze kernwaarden (betrouwbaar, gedreven, innovatief, herkenbaar en toegankelijk) zetten wij ons in voor een toekomstbestendige (crisis)organisatie in 2020; een GHOR die in een veranderende omgeving is voorbereid op haar taak.

Een hervorming van het crisismodel, met voldoende getrainde en geoefende collega's op piket, leidt tot een toekomstbestendige crisisorganisatie. De voor ogen staande wijziging van functies binnen het crisismodel wordt onderbouwd door de voorgestelde wijzigingen van het Besluit veiligheidsregio's.

Missie en visie

De GHOR is verantwoordelijk voor de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises. De geneeskundige hulpverleningsketen bestaat uit meerdere autonome partijen, zoals de Regionale Ambulancevoorzieningen, zorginstellingen en huisartsenposten, die ieder een eigen

verantwoordelijkheid hebben bij de voorbereiding op en de werkzaamheden bij een incident. Zo zijn de zorginstellingen zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg die zij leveren onder alle omstandigheden. De partners in de hulpverleningsketen dienen goed op elkaar te zijn afgestemd om een adequaat zorgproces te kunnen organiseren bij een ramp of crisis. De GHOR brengt deze partijen bij elkaar op zowel strategisch als tactisch/operationeel niveau om afspraken te maken over samenwerking, aansluiting en afstemming. Voor een goede hulpverlening is verder samenwerking nodig tussen de zorgketen en de veiligheidspartners brandweer, politie en gemeenten.

Daarnaast vormt de GHOR de spil tussen de partners uit de acute zorg, veiligheid en het openbaar bestuur, in de (voorbereiding op) rampenbestrijding en crisisbeheersing. Ons team is gedreven om samen met onze partners te werken aan een toekomstbestendige (crisis)organisatie. Dit resulteert in de volgende missie en visie.

De missie van de GHOR Groningen is:

Samen werken aan de gezondheid en veiligheid van iedereen in de regio Groningen bij rampen en crises. De GHOR is een netwerkorganisatie en wil een betrouwbare en toegankelijk partner zijn voor al onze partners. Daarvoor dient de GHOR Groningen een herkenbare identiteit te hebben, zodat voor onze partners duidelijk is waarvoor zij ons kunnen raadplegen.

Ook instellingen die geen actieve rol hebben in de crisisbeheersing (zoals de sector verpleging en verzorging) adviseren wij over voorbereiding bij rampen en crises. Zorgcontinuïteit is immers een kwetsbaar goed. Brand, stroomuitval of een epidemie onder het personeel zijn voorbeelden van situaties die een disbalans in de reguliere zorg kunnen veroorzaken. De GHOR Groningen informeert over dergelijke risico's en adviseert in de voorbereiding op incidenten.

De visie van de GHOR Groningen:

Tijdens rampen en crises coördineert en regisseert de GHOR processen in de acute - en publieke gezondheidszorg. De GHOR beschikt over een crisisorganisatie met functionarissen die hier dag en nacht voor oproepbaar zijn.

Als voorbereiding op mogelijke rampen en crises houden wij ons dagelijks bezig met scenario-, verbeter- en incidentmanagement, geven wij adviezen, alerteren, verbinden en informeren (netwerk)partners op het gebied van Zorg, Veiligheid en Bestuur. Daarnaast houden wij ons bezig met Opleiden, Trainen en Oefenen van de (eigen) crisisorganisatie en het adviseren van (netwerk)partners hierover.

Wat willen we bereiken?

Onze ambitie is het opnieuw vormgeven van de GHOR om te komen tot een toekomstbestendige (crisis)organisatie! Iedere medewerker van de GHOR weet (in samenhang) zijn of haar rol, taak en bevoegdheid in de crisisorganisatie en is daarvoor opgeleid, getraind en geoefend. Deze ambitie leidt tot 3 strategische doelstellingen van GHOR Groningen voor 2020.

- GHOR Groningen is klaar voor de toekomst;
- GHOR Groningen heeft informatiemanagement op orde;
- GHOR Groningen is optimaal gepositioneerd in het netwerk.

Deze doelstellingen zijn verder beschreven in een meerjaren beleidsplan 2017-2020 en zijn gebaseerd op algemene en maatschappelijke ontwikkelingen. GHOR Groningen is risicogericht en stelt zich innovatief op,

onder andere om in te kunnen spelen op maatschappelijke ontwikkelingen zoals het gebruik van sociale media bij de beeldvorming van een ramp of incident.

Het meerjaren beleidsplan zal worden vastgesteld door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en zal worden gedeeld met de portefeuillehouder en onze belangrijkste partners.

Hoe willen we dat bereiken?

Voor het jaar 2018 betekent dit dat we verder gaan met de ontwikkeling die we hebben ingezet, namelijk: De GHOR is bezig met het ontwikkelen van een nieuw werkmodel voor zowel de koude als de warme taken. Voor de warme taken betekent dit werven en opleiden van (nieuwe) crisisfunctionarissen gebaseerd op de invulling van ons nieuwe crisismodel GHOR.

Voor de koude taken zal bestaande vacature ruimte ingevuld worden indien dit nodig is. Dit zal helder worden als we na het vaststellen van het nieuwe crisismodel ook de bureauorganisatie opnieuw gaan bekijken. Van belang hierbij is dat de koude organisatie aansluit op de warme organisatie.

Verder zijn er mogelijk middelen nodig ter ondersteuning van de nieuwe organisatie (o.a. op ICT gebied).

Voor een deel zal dit ook te maken hebben met de overgang naar VRG waarbij we opnieuw moeten kijken welke ondersteuning we nodig hebben en hoe we dat dan gaan organiseren.

Wat hebben we daar voor nodig?

Alle genoemde ontwikkelingen kunnen binnen de bestaande beleidsbegroting worden uitgevoerd.

GHOR	Begroting 2017	Begroting 2018	Verschil
Bijdrage gemeente	597	425	-172
BDuR	1.181	1.181	0
Overige baten	-	-	-
Totale baten	1.778	1.606	-172
Personele lasten	1.778	1.606	-172
Materiele lasten	0	0	0
Totale lasten	1.778	1.606	-172
Resultaat voor reserve mutaties	-	-	-
Reserve mutaties	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-

Beleidsindicatoren	W'2016	B'2017	B'2018
Formatie	0,017	0,017	0,017
Bezetting	0,014	0,017	0,017
Apparaatskosten	0	0	0
Externe inhuur	0	0	0
Overhead	18,0%	18,0%	18,0%

1.6 Overhead

Om het bestuur op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt conform BBV (besluit Beleidsbegroting en Verantwoording) in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's moeten dan de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, is een definitie van de overhead geïntroduceerd. Deze definitie luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Conform de notitie Overhead BBV (juli 2016) zijn alle kosten beoordeeld op aard (overhead of primair).

De overhead komt als volgt tot uitdrukking in het overzicht baten en lasten. De totale overhead conform BBV definitie is totaal begroot op 21% uitgedrukt in euro's van de totale lasten van VRG.

Overzicht baten en lasten (conform artikel 17 BBV)

	Baten	Lasten	Saldo
Brandweezorg incl. Meldkamerfunctie	38.020	34.816	3.204
Rampenbestrijding & Crisisbeheersing	448	727	-279
Gemeentelijke Kolom Groningen	917	857	60
GHOR	625	1.317	-692
Algemene dekkingsmiddelen	7.545	-	7.545
Overhead	-	9.838	-9.838
Heffingen VPB	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-
Saldo van baten en lasten	47.525	47.525	-
Reservemutaties per programma			
Brandweezorg incl. Meldkamerfunctie	-	-	-
Rampenbestrijding & Crisisbeheersing	-	-	-
Gemeentelijke Kolom Groningen	-	-	-
GHOR	-	-	-
Resultaat	47.525	47.525	-

2 Paragrafen

In de beleidsbegroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersingsmaatregelen, alsmede tot de lokale heffingen. Voorgeschreven paragrafen die niet voor VRG aan de orde zijn, worden niet in de beleidsbegroting opgenomen.

2.1 Gemeentelijke bijdragen en Lokale heffingen

Het belangrijkste doel van VRG is de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Brandweezorg, Rampenbestrijding & Crisisbeheersing. Daarnaast maken bestuurlijk gezien de GHOR en GKG deel uit van VRG. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel van de GGD uit. De GKG voert haar taken zelfstandig uit vanuit een centrumorganisatie. In de gemeenschappelijke kosten zijn ook de kosten van GHOR en GKG opgenomen. De voor de uitvoering van de taken van VRG gemaakte kosten worden, onder aftrek van rijksbijdragen toegerekend aan de deelnemende gemeenten, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel. Deze verdeelsleutel is een mix van inwonerbijdrage en een verdeelsleutel die samenhangt met het fictief aandeel brandweezorg in het gemeentefonds.

Conform de fasering genoemd in artikel 24a (Wet op de VGR) is de gemeentelijk bijdrage voor brandweezorg en meldkamer aan de beleidsbegroting 2018 nu het eerste jaar volledig gebaseerd op 100% van de inkomsten in het gemeentefonds in het cluster OOV.

Naast genoemde kostenverrekening komen geen door het veiligheidsbestuur vast te stellen lokale heffingen voor.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen financiële maatregelen zijn getroffen en die wel van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Op grond van de WVR staan de deelnemers (=gemeenten) garant voor financiële tekorten en risico's. Ondanks de wettelijke garantie voor de leden van VRG is een weerstandsvermogen noodzakelijk voor continuïteit en het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid. Een goed reservebeleid voorkomt dat gemeenten op onverwachte momenten financieel moeten bijspringen. De beoordeling van het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de beleidsbegroting is. Een robuuste beleidsbegroting houdt volgens de BBV-voorschriften in dat niet elke financiële tegenvaller in de beleidsbegroting dwingt tot bezuinigen. De beoordeling van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Beoordeling van het weerstandsvermogen.

Beleid

VRG hanteert de volgende beleidsbegrotingsdiscipline:

De exploitatie van VRG bestaat uit gemeenschappelijke taken, gefinancierd volgens de verdeelsleutel middelen cluster OOV in het gemeentefonds. Voor de gemeenschappelijke taken is egalisatie van niet-

begrote baten en lasten via een beperkte algemene reserve toegestaan. Als de afwijkingen op gemeenschappelijke taken de grenzen van de algemene reserve te buiten gaan, worden deze ook met de deelnemende gemeenten verrekend. Het financiële beleid is erop gericht dergelijke nacalculatorische verrekeningen tot een minimum beperkt te houden.

Weerstandscapaciteit VRG

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover VRG beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de verwachte stand van de reserves waarover VRG per 31-12-2017 beschikt bij ongewijzigd beleid.

Reserves (*1.000)	31-12-2016	Bestemming resultaat 2016	Onttrekking 2017	31-12-2017	Weerstandvermogen
Algemene reserves					
VRG	2.065	689	-	2.754	2.754
GKG	-	-	-	-	-
Totaal algemene reserves	2.065	689	-	2.754	2.754
Bestemmingsreserve					
Materieel VRG	2.011	-	-	2.011	-
BTW GKG	129	-129	-	-	-
Frictiekosten	-	-	-	-	-
Nieuw Beleid	-	-	-	-	-
Aanvullende damping herijking		200	-200	-	-
Huisvesting		663	-663	-	-
BTW GHOR	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserve	2.140	734	-863	2.011	-
Totale reserves	4.205	1.423	-863	4.765	2.754

In bovenstaande geprognosticeerde stand is met de volgende mutaties rekening gehouden:

- De voorgestelde resultaatbestemming 2016.
- De voor het boekjaar 2017 begrote mutaties in de reserves.
- De voor het boekjaar 2017 verwachte inzet van de bestemde reserves per einde boekjaar conform hun doelstelling.

Tot het weerstandsvermogen wordt het algemene reserve VRG gerekend. Deze is beschikbaar voor alle programma's om een tekort in de exploitatie op te vangen en ter dekking van de risico's. Bestemmingsreserves worden tot het weerstandsvermogen gerekend voor zover er nog geen verplichting op rust, omdat het bestuur de bestemming van deze middelen kan en mag wijzigen. De

bestemmingsreserve 'Materieel VRG' wordt in bovenstaand overzicht niet tot het weerstandsvermogen gerekend, omdat deze (grotendeels) bestemd is om de kapitaallasten op de gedane en toekomstige investeringen in het regionaal materieel te kunnen dekken. Het gaat hierbij om activa die door het Rijk zijn geschonken, waarvoor vervanging voor eigen rekening komt. VRG stelt een meerjaren investeringsbeleidsbegroting op, die inzicht geeft in uitputting van deze reserve in het jaar 2018. De onttrekking van deze reserve wordt nog bestuurlijk voorgelegd.

Voorzieningen

Ultimo 2017 zullen de volgende voorzieningen mogelijk zijn getroffen, waarvan hieronder weergegeven is welke afloop in 2018 te verwachten valt:

Voorziening (*1.000)	1-1-2018	Vrijval / aanwending	Toevoeging	31-12-2018
BTW herziening kazernes	595	-595	-	-
Personeel gerelateerd	865	-161	-	704
Meerjaren onderhoudsplan (MOP)	-	-	-	-
Totaal	1.460	-756	-	704

- *BTW herziening kazernes, 595 duizend euro*

VRG vergoedt de kosten van de gemeenten die een kazerne hebben gebouwd of verbouwd na 2004 als een deel van het destijds gecompenseerde BTW bedrag met betrekking tot deze bouwactiviteiten terugbetaald moet worden aan de fiscus. De gesprekken met de belastingdienst zijn grotendeels gevoerd en hebben in één zaak tot een beschikking geleid. Voor de kazerne van Nieuwe Pekela is met de belastingdienst in 2016 overeenstemming bereikt, hetgeen tot een vrijval van de voorziening heeft geleid. Verwachting is dat voor afloop van 2018 uitspraak van de belastingdienst is ontvangen, waardoor deze voorziening wordt afgebouwd naar nihil.

- *Personeel gerelateerd, 865 duizend euro*

Deze voorziening bestaat uit twee elementen: een voorziening voor opgelopen gezondheidsschade door medewerkers en het eigen risico WW. VRG is eigenrisicodragers voor de WW. Aan medewerkers waarvan het afscheid in de grondslag ligt van de regionalisering moet een WW-uitkering worden betaald. Een voorziening is hiervoor getroffen. Hierboven weergegeven het verwachte verloop in 2018.

- *Meerjaren onderhoud plan huisvesting (hierna: MOP), 0 duizend euro*

In 2017 zal een nota worden opgesteld waarin duidelijk wordt hoe het onderhoud op de huisvesting zal plaatsvinden. Afhankelijk hiervan wordt mogelijk in 2017 een voorziening gevormd in verband met het MOP. Gezien dit proces is vooralsnog geen voorziening ingepland voor 2018.

Risico's:

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's die VRG onderkent met mogelijke financiële consequenties en waarvoor geen middelen voor de afdekking bestaan.

Risico	Actueel vanaf	Bedrag structureel	Bedrag incidenteel	Kans
Gezond en veilig werken	2016	150		Hoog
Overdracht MkNN naar LMO, incl. verlies OMS vergoeding	2021	600	200	Hoog
Informatievoorziening	2016	200		Hoog
Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten	2014		500	Hoog
Claims van derden	2014		250	Midden
Claims van eigen personeel	2014		200	Midden
Versneld afschrijven materieel	2014		150	Hoog
Huisvesting- achterstallig Onderhoud	2016		150	Hoog
Organisatorische wijzigingen	2014	PM		Hoog
Reddingsbrigade	2017	30		Hoog
Totaal		980	1.450	
Totaal met kans 'Hoog'		980	1.000	

De risico's worden toegelicht in bijlage II 'Risico's uit paragraaf weerstandsvormen en risicobeheersing'

Beoordeling toereikendheid weerstandsvormen:

Uit de actuele risico inventarisatie volgen twee soorten risico's: risico's die bij optreden tot structurele lastenverzwaring leiden en risico's die bij optreden tot incidentele lastenverzwaring leiden. In het eerste geval moet een keus gemaakt worden: de gemeentelijke bijdrage aan VRG wordt verhoogd of VRG past haar bedrijfsvoering aan en er wordt bezuinigd. Er kan tevens besloten worden tijdelijk de vrij beschikbare reserves aan te wenden. Uitgangspunt voor de beoordeling van het weerstandsvormen is dat we dit maximaal één jaar doen. Voor risico's met een incidenteel karakter kunnen vrij beschikbare reserves worden aangehouden. De vastgestelde bandbreedte van de ratio weerstandsvormen ligt tussen de 1,0 en de 1,4. Bovenstaand overzicht laat zien dat de benodigde weerstandscapaciteit 1,980 miljoen euro is wanneer we volgens afspraak alleen de risico's met een hoog kans percentage meenemen. De ratio weerstandsvormen komt uit op 1,39 beschikbare weerstandscapaciteit.

Kengetallen:

Kengetallen	Realisatie 2016	Begroot 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Netto schuldquote	34,6%	60,4%	66,3%	64,2%	67,4%	67,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	34,6%	60,4%	66,3%	64,2%	67,4%	67,5%
Solvabiliteitsratio	23,0%	13,6%	7,6%	7,7%	7,3%	7,4%
Structurele exploitatieruimte	-2,5%	-2,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	pm	pm	pm	pm	pm	pm

De ratio's voor 2017 zijn aangepast naar voortschrijdend inzicht op het verloop van de balansposities in 2016.

- *Netto schuldquote*

De netto schuld quote stijgt en de solvabiliteitsratio daalt in de aankomende jaren doordat nog meer langlopende financiering wordt aangetrokken voor de overname van de laatste kazernes, waarvan het transitie proces nog niet is afgerond. Daarnaast wordt ook financiering aangetrokken voor de vervangende nieuwbouw van een aantal kazernes.

- *Solvabiliteitsratio*

De solvabiliteitsratio daalt sterk mede door de extra benodigde financiering voor de koop van kazernes. Daarnaast wordt ook een bedrag van 863 duizend euro onttrokken aan bestemmingsreserves in 2017 voor huisvestingskosten en demping. In 2018 wordt de bestemmingsreserve voor groot materieel ingezet ter dekking van de investeringen in secundaire bluswater voorziening. Door voorgaande mutaties zal het eigen vermogen in 2018 verminderd zijn.

- *Structurele exploitatie ruimte*

De structurele exploitatie is in 2016 en 2017 negatief omdat structurele lasten worden opgevangen met incidentele inkomsten. Mede daarop volgend is een takendiscussie is gestart gedurende het jaar 2016, waarbij is gekeken hoe dit structureel wordt opgevangen.

Als gevolg van de takendiscussie en de beleidsbegrotingswijzigingen die in 2017 worden doorgevoerd, is de structurele exploitatieruimte vanaf het jaar 2018 weer begroot op 0%.

- *Grondexploitatie*

Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik, er is dus geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan waarvoor VRG is ingezet.

- *Belastingcapaciteit*

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsdiensten vennootschapsbelasting plichtig. Het wetsvoorstel maakt in beginsel alle overheidsbedrijven belastingplichtig als zij opereren in een markt waar ook private partijen zaken doen. VRG heeft een inventarisatie gemaakt naar mogelijke vennootschapsbelastingplichtige activiteiten en heeft gezamenlijk met andere veiligheidsregio's in Nederland de belastingdienst om een standpunt gevraagd. Definitieve afspraken hierover worden op dit moment gemaakt. Daarom is het kengetal als pm benoemd.

2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Gebouwen

In 2016 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de gebouwen, waarin VRG is gehuisvest. Een aantal van de gebouwen is overgedragen aan VRG en een aantal zullen in eigendom blijven van de gemeenten. Hiervoor zijn huurcontracten opgesteld. De transitiefase van eigendomsoverdracht is nog niet geheel afgerond. Maar conform de verwachting van de huidige lopende onderhandelingen met gemeenten zijn ook de kosten van de nog af te ronden transacties voorzien in het jaar 2017.

Het onderhoud van de gebouwen wordt binnen VRG georganiseerd door de afdeling gebouwenbeheer binnen het team facilitair. Naast het bouwkundig onderhoud van de gebouwen wordt ook het uitbestede schoonmaakonderhoud georganiseerd. Bij het uit te voeren onderhoud wordt rekening gehouden met duurzaamheid en het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Een nota onderhoud gebouwen zal in 2017 worden opgesteld en voorgelegd aan het bestuur. Hierin wordt de stand van het onderhoud van de gebouwen voor het heden en de toekomst opnieuw bekeken en wordt aan de hand daarvan een visie en een plan uiteengezet. Als basis voor dit plan moeten eerst alle objecten geïnspecteerd zijn door een extern bedrijf. Dit zal de basis vormen van een nieuw meerjareninvesteringsplan, waarin alle onderhoudskosten meegenomen zijn van 2017 tot 2026. De

financiële verantwoording van het onderhoud gebouwen zal op verschillende momenten plaatsenvinden. Deze rapportage wordt opgenomen in de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' in de halfjaarrapportage en de jaarrekening.

Materieel

VRG is verantwoordelijk voor het onderhouden van het van de gemeenten overgenomen materieel sinds de regionalisering. De afgelopen jaren moesten er de nodige inhaalslagen worden gemaakt omdat investeringen in verband met de naderende regionalisering zijn uitgesteld of achterwege zijn gebleven.. Op basis van het Regionaal Dekkingsplan 2016-2020, wordt gewerkt aan een visie voor invulling van het benodigde materieel en bezetting. Op basis van een brede inventarisatie van risico's en ontwikkelingen die in het kader van incidentbestrijding op ons af komen, zal een prioritering en aanpak bepaald om te komen tot een toekomstbestendige inzet met de juiste middelen. Dit project zal ook een berekende grondslag vormen voor de toekomstige kapitaallasten.

Het onderhoud van dit materieel vindt plaats conform de onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel is voortvarend opgepakt. In de aankomende jaren zal het effect van de inhaalslag op de vervangingscyclus te zien zijn in de exploitatiekosten en kapitaalslasten.

2.4 Financiering

Beleid financieringsrisico's

Het financieringsbeleid van VRG is erop gericht dat VRG in beginsel haar investeringen financiert uit eigen middelen. Indien de middelen ontoereikend zijn, zullen de financieringsrisico's voor langere tijd worden afgedekt met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen is afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en de aflossing is gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm en de kasgeldlimiet, zoals vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed als mogelijk te beheersen. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal), bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

Vanaf 2016 is in verband met deze overdracht en nieuwbouw van kazernes nieuwe financiering aangetrokken en dit zal doorlopen tot in 2017. Een maximaal te financieren bedrag van 5,5 miljoen euro staat hiervoor geraamd. Ook staan enkele nieuwbouwprojecten gepland voor de komende jaren. Daarnaast is financiering nodig voor de op gang gebrachte vervangingscyclus voor materiele activa. Voor 2018 zal dit gaan om een bedrag van 6 miljoen euro. Vooralsnog is hierbij uitgegaan van een globale indicatie van enerzijds investeringen en anderzijds vrijkomende liquiditeiten van de afschrijvingen. In totaal zal op basis van de investeringsplanning zal naar verwachting 21 miljoen aan leningen worden aangetrokken. Daarmee neemt de totale omvang van de langlopende leningen toe tot 27 miljoen per ultimo 2021. Op basis van de op dit moment gehanteerde rente binnen de bandbreedte 1,5-2% is voldoende dekking beschikbaar voor de benodigde financiering.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is gesteld op 8,2% van het beleidsbegrotingstotaal, dit is voor 2018 een bedrag van 3,9 miljoen euro. Zoals bovenstaand is aangegeven kan in 2018 tijdelijk kortlopend worden geleend tot maximaal deze grens, alvorens de financiering langlopend wordt vastgelegd.

Renterisiconorm

Op grond van de wet Fido dient de beleidsbegroting inzicht te verschaffen in de renterisiconorm voor de komende 4 jaar van de organisatie. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het beleidsbegrotingstotaal, of 9,5 miljoen. In de huidige leningportefeuille is bij planning van het aflossingsschema rekening gehouden met deze limiet. Bij het afsluiten van nieuwe financieringen worden deze zodanig gepland, dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisiconorm	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Begrotingstotaal	45.369	47.525	48.225	48.937	48.171
Voorgeschreven percentage	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (a)	9.074	9.505	9.645	9.787	9.634
Rente herzieningen	-	-	-	-	-
Aflossingen	295	447	2.947	447	447
Renterisico (b)	295	447	2.947	447	447
Ruimte onder rente risiconorm (a-b)	8.779	9.058	6.698	9.340	9.187

De leningen en aflossingen van de in 2018 af te sluiten geldleningen t.b.v. financiering nieuwbouw van kazernes en andere investeringen in materiele vaste activa zijn ingeschat op basis het meerjaren investeringsplan. Er wordt gestreefd naar een flexibele leningenportefeuille, waarvan het aflossingspatroon is afgestemd op de resterende looptijd van de onderliggende activa. Daarmee zal het renterisico in de eerste paar jaar minimaal zijn. Uit het overzicht blijkt dat het risico bij herfinanciering van de huidige portefeuille voorsnog ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Bij schatkistbankieren dienen de decentrale overheden, alsook VRG, hun tegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Bij verplicht schatkistbankieren is het niet meer mogelijk beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan buiten het drempelbedrag. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het beleidsbegrotingstotaal van de decentrale overheid. Op basis van voorliggende beleidsbegroting 2018 bedraagt het drempelbedrag voor 2018 356 duizend euro.

2.5 Bedrijfsvoering

VRG heeft haar eigen ondersteunend apparaat. Binnen de diensten DPOO en Bedrijfsvoering worden alle ondersteunende taken verricht ten aanzien van financiën, personeelszaken, archivering en documentmanagement, facilitaire zaken (inclusief huisvesting) en informatiemanagement.

In de beleidsbegroting 2018 is gerekend met een relatief lage overhead en het is aan ons om deze zo effectief mogelijk in te zetten ten dienste van het primaire proces. Specifieke aandachtspunten voor 2018 zijn:

- Een professionele en innovatieve ondersteuning met behulp van (nieuwe) techniek van onze sectoren en diensten.

- Aan de hand van zowel financiële als operationele stuurinformatie nadrukkelijk de samenhang tussen beleid en geld inzichtelijker maken
- Doorontwikkelen van beleid rondom vastgoed beheer, nieuwbouw en management portefeuilles en het verstevigen van de relatief nieuwe beheerorganisatie.
- Samenwerking met andere veiligheidsregio's specifiek in Noord-Nederland.
- Doorlopen van het project informatieveiligheid. De nadruk ligt op bewustwording en gedrag maar tevens brengen we steeds beter in kaart waar onze risico's zitten en welke tegenmaatregelen we (willen) nemen.

2.6 Verbonden partijen

Visie

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties, waarin VRG zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft.

Programma (*1.000)	Verbonden partij
Brandweezorg incl. meldkamerfunctie	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Rampenbestrijding & Crisisbeheersing	-
Gemeentelijke Kolom Groningen	-
GHOR	-
Onderwerp	Inhoud
Naam	Stichting Meldkamer Noord Nederland
Vestigingsplaats	Drachten
Te behartigen openbaar belang	Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, het beheren en verhuren van een register goed ten behoeve van de MkNN. Vanaf 2011 is gestart met de activiteit van de stichting. De stichting is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen
Taken bevoegdheden, verantwoordelijkheden	Zie boven
Verwacht financieel belang	60
Verwacht eigen vermogen 1-1-2018	-
Verwacht eigen vermogen 31-12-2018	-
Verwacht vreemd vermogen 1-1-2018	€ 9.200
Verwacht vreemd vermogen 31-12-2018	€ 8.800
Verwacht financieel resultaat 2018	-
Relevante actuele ontwikkelingen	Landelijke samenvoeging meldkamers-

2.7 Grondbeleid

Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik, er is dus geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan waarvoor VRG is ingezet.

Financiële begroting

3 Overzicht van baten en lasten (incl meerjarenraming 2016-2021)

Onderstaand is de ontwikkeling van baten en lasten voor de periode 2016-2021 weergegeven. Het rekeningresultaat van het boekjaar 2016 is weergegeven, alsmede de actuele beleidsbegroting 2017. De beleidsbegroting is opgesteld conform de bij de inleiding benoemde uitgangspunten.

3.1 Overzicht baten en lasten per programma

Brandweezorg incl. meldkamerfunctie	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Mutaties in begrotingsjaar						
Bijdrage gemeente jr-1	31.724	35.163	35.777	38.190	38.858	39.538
Indexatie	358	-	1.642	668	680	692
Huisvesting	3.081	614	-	-	-	-
Gezond en veilig werken	-	-	170	-	-	-
FLO	-	-	250	-	-	-
Opleidingen repressief	-	-	151	-	-	-
Uitzetting begroting	-	-	200	-	-	-
Werkkostenreg.	-	-	-	-	-	90
Eigen risico WW	-	-	-	-	-	230
Bijdr landelijk beleid	-	-	-	-	-	90
Meldkamer	-	-	-	-	-	-1.700
Bijdrage gemeente	35.163	35.777	38.190	38.858	39.538	38.940
BDuR	5.307	5.330	5.410	5.410	5.410	5.410
Overige baten	1.064	485	485	485	485	285
Totale baten	41.534	41.592	44.085	44.753	45.433	44.635
Lasten	41.286	41.592	44.085	44.753	45.433	44.635
Totale lasten	41.286	41.592	44.085	44.753	45.433	44.635
Resultaat voor reserve mutaties	248	-	-	-	-	-
Reserve mutaties	577	-	-	-	-	
Resultaat na reserve mutaties	826	-	-	-	-	-

Rampenbestrijding en Crisisbeheersing	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Mutaties in begrotingsjaar						
Bijdrage gemeente jr-1		429	429	448	456	464
Indexatie			19	8	8	8
Bijdrage gemeente		429	448	456	464	472
BDuR	468	469	469	469	469	469
Overige baten	284	200	-	-	-	-
Totale baten	1.181	1.098	917	925	932	941
Personele lasten	1.008	913	765	771	777	784
Materiele lasten	172	185	152	154	155	157
Totale lasten	1.180	1.098	917	925	932	941
Resultaat voor reserve mutaties	1	-	-	-	-	-
Reserve mutaties		-	-	-	-	
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-	-	-	-

Gemeentelijk Kolom Groningen	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Mutaties in begrotingsjaar						
Bijdrage gemeente jr-1		820	880	917	933	949
Indexatie		-	37	16	16	17
Bijdrage gemeente	820	820	917	933	949	966
BDuR	-	80	-	-	-	-
Overige baten	11	-	-	-	-	-
Totale baten	831	900	917	933	949	966
Lasten	846	900	917	933	949	966
Totale lasten	846	900	917	933	949	966
Resultaat voor reserve mutaties	-15	-	-	-	-	-
Reserve mutaties		-	-	-	-	
Resultaat na reserve mutaties	-	-	-	-	-	-

GHOR	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Mutaties in begrotingsjaar						
Bijdrage gemeente jr-1		598	398	425	433	440
Indexatie/ inwoneraantal		-	27	7	8	8
Bijdrage gemeente	598	598	425	433	440	448
BDuR	1.180	1.181	1.181	1.181	1.181	1.181
Overige baten	-	-	-	-	-	-
Totale baten	1.778	1.779	1.606	1.614	1.621	1.629
Lasten	1.476	1.779	1.606	1.614	1.621	1.629
Totale lasten	1.476	1.779	1.606	1.614	1.621	1.629
Resultaat voor reserve mutaties	302	-	-	-	-	-
Reserve mutaties	210	-	-	-	-	
Resultaat na reserve mutaties	512	-	-	-	-	-

3.2 Ontwikkeling reserves

Reserves	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Brandweezorg incl. meldkamerfunctie						
Toevoeging beoogd	826	-	-	-	-	-
Onttrekking beoogd	577	-	-	-	-	-
Mutatie reserve	249	-	-	-	-	-
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing						
Toevoeging beoogd	1	-	-	-	-	-
Onttrekking beoogd	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve	1	-	-	-	-	-
Gemeentelijke Kolom Groningen						
Toevoeging beoogd	85	-	-	-	-	-
Onttrekking beoogd	100	-	-	-	-	-
Mutatie reserve	-15	-	-	-	-	-
GHOR						
Toevoeging beoogd	512	-	-	-	-	-
Onttrekking beoogd	210	-	-	-	-	-
Mutatie reserve	302	-	-	-	-	-
VRG						
Toevoeging beoogd	1.423	-	-	-	-	-
Onttrekking beoogd	887	-	-	-	-	-
Mutatie reserve	537	-	-	-	-	-

3.3 Ontwikkeling resultaat

Resultaat	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Brandweerzorg incl. Meldkamerfunctie						
Gemeentelijke bijdrage	35.163	35.777	38.190	38.858	39.538	38.940
BDuR	5.307	5.330	5.410	5.410	5.410	5.410
Overige baten	1.064	485	485	485	485	485
Totale baten	41.534	41.592	44.085	44.753	45.433	44.635
Totale lasten	40.709	41.592	44.085	44.753	45.433	44.635
Resultaat	825	-	-	-	-	-
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing						
Gemeentelijke bijdrage	429	429	448	456	463	472
BDuR	468	469	469	469	469	469
Overige baten	284	200	-	-	-	-
Totale baten	1.181	1.098	917	925	932	941
Totale lasten	1.180	1.098	917	925	932	941
Resultaat	1	-	-	-	-	-
Gemeentelijke Kolom Groningen						
Gemeentelijke bijdrage	820	820	917	933	949	966
BDuR	-	80	-	-	-	-
Overige baten	11	-	-	-	-	-
Totale baten	831	900	917	933	949	966
Totale lasten	746	900	917	933	949	966
Resultaat	85	-	-	-	-	-
GHOR						
Gemeentelijke bijdrage	598	598	425	433	440	448
BDuR	1.180	1.181	1181	1181	1181	1181
Overige baten	-	-	-	-	-	-
Totale baten	1.778	1.779	1.606	1.614	1.621	1.629
Totale lasten	1.266	1.779	1.606	1.614	1.621	1.629
Resultaat	512	-	-	-	-	-
Totaal VRG						
Gemeentelijke bijdrage	37.010	37.624	39.980	40.680	41.392	40.826
BDuR	6.955	7.060	7.060	7.060	7.060	7.060
Overige baten	1.359	685	485	485	485	285
Totale baten	45.324	45.369	47.525	48.225	48.937	48.171
Totale lasten	43.901	45.369	47.525	48.225	48.937	48.171
Resultaat	1.423	0	0	0	0	0

3.4 Toelichting meerjarenraming

Onderstaand is aangegeven welke onderwerpen de begroting beïnvloeden. Dit overzicht is gegeven per jaar op VRG nivo. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de gebruikte uitgangspunten in de inleiding en naar de onderliggende bestuur stukken die 7 april 2017 in het AB hebben voorgelegd.

Mutaties beleidsbegroting 2018

Indexatie (1.728 duizend euro)

Deze beleidsbegroting is geïndexeerd met 4,59%. Dit percentage komt voort uit inhaaleffecten uit de boekjaren 2016 en 2017 en een inschatting van de indexatie voor 2018 en is als volgt berekend:

Looncomponent				
2016				
Gekregen indexatie		1%		
Werkelijk:				
Cao-ontwikkeling	3,00%			
Pensioenlasten:				
per 1 januari	-0,69%			
per 1 april	0,53%			
		2,84%		
Totaal nacalculatie 2016			1,84%	
2017				
Gekregen indexatie		0%		
CAO-ontwikkeling bekend per 1 januari	0,40%			
CAO- nieuw akkoord per 1 mei ; inschatting 1%	0,67%			
Pensioenlasten	1,98%			
		3,05%		
Totaal nacalculatie 2017			3,05%	
2018				
Te vragen				
CAO- nieuw akkoord restant 2017 van de 1%	0,33%			
CAO- nieuw akkoord 2018 per 1 mei 1%	0,67%			
Pensioenlasten	1%			
		2,00%		
Totaal voorcalculatie 2018			2,00%	
Totale indexatie looncomponent in 2018 incl. inhaaleffecten		6,89%		
Materieelcomponent (IMOC)				
2016				
Gekregen indexatie	1,25%			
Werkelijk volgens CBS	0,50%			
Totaal nacalculatie 2016			-0,75%	
2017				
Gekregen indexatie	0,00%			
Werkelijk CBS	0,80%			
Totaal te compenseren voor 2017				
Totaal nacalculatie 2017			0,80%	
2018				
Voorcalculatie 2018			1,10%	
Totale indexatie materieelcomponent in 2018 incl. inhaaleffecten		1,15%		
			Weging	
			60	4,13%
			Weging	
			40	0,46%
			Totaal	4,59%

Concreet bestaat de totale indexatie daarmee dan uit de volgende componenten:

- Aanvullende indexatie 2016: de CAO-verhoging pakte € 260 duizend hoger uit dan in de primaire begroting 2016 was opgenomen.

- De incidenteel gedekte indexatie vanuit 2017 van € 476 duizend.
- Aanvullende indexatie 2017: als gevolg van verhoogde pensioenpremies zijn de werkgeverslasten met € 400 duizend gestegen.
- Indexatie 2018 van € 592 duizend. Onze indexatie is conform voorgaande jaren berekend en op basis van de systematiek zoals opgenomen in de financiële verordening.

Gezond en veilig werken (200 duizend euro)

Buitenlands onderzoek heeft aangetoond dat brandweerpersoneel een verhoogde kans op (sommige vormen van) kanker hebben door opname van kankerverwekkende stoffen in rook en roet via de huid, door inhalatie (vuile pakken) of via de mond. Inmiddels zijn ook Nederlandse onderzoeken verricht en loopt via Brandweer Nederland een programma Arbeidshygiëne om deze risico's zo veel als mogelijk te verkleinen. VRG werkt binnen het project Schoon Werken aan het ontwikkelen van werkwijzen waarbij brandweermannen en –vrouwen zo schoon mogelijk kunnen werken en zo snel mogelijk vervuilde persoonlijke beschermingsmiddelen en materialen kunnen inwisselen voor schoon, ten einde ook weer onmiddellijk paraat te kunnen staan voor een volgende inzet. Dit leidt tot extra investeringen en logistieke kosten. Voor meer informatie wordt verwezen naar het bestuursstuk dat op 7 april 2017 in het AB voorligt.

FLO (250 duizend euro)

Het verhogen van de AOW-leeftijd door koppeling aan de levensverwachting, het wegvallen van de levensloopregeling en het verkleinen van de fiscale ruimte om extra pensioen te storten hebben effect gehad op de afspraken rondom het functioneel leeftijdsontslag (hierna: FLO). Op hoofdlijnen houden de wijzigingen in dat medewerkers met FLO rechten één jaar langer doorwerken en een netto garantie van 75% van het laatst verdiende loon krijgen gedurende de FLO periode. Deze FLO periode beslaat minimaal 5 jaar en maximaal 8 jaar, afhankelijk van het aantal bezwarende dienstjaren per 1 januari 2006. Dit leidt de komende jaren tot jaarlijks gemiddeld 250 duizend extra FLO-kosten, variërend met de instroom.

Opleidingen repressief (151 duizend euro)

Voor een robuuste beleidsbegroting voor het opleiden van vrijwilligers moet worden uitgegaan van 7% verloop binnen het gehele vrijwilligersbestand, waarvan 10% verloop onder bevelvoerders vanwege de hogere gemiddelde leeftijd. In 2014 en 2015 zijn de meerkosten voor het opleiden van vrijwilligers na gecalculeerd en afzonderlijk bij gemeenten in rekening gebracht. In 2016 is deze nacalculatie afgeschaft. Dit heeft in 2016 en 2017 niet geleid tot een uitzetting van de beleidsbegroting vanwege tijdelijke alternatieve dekkingsmogelijkheden binnen VRG. Vanaf 2018 is dit niet meer mogelijk. Dit leidt tot een beleidsbegrotingsuitzetting van 151 duizend euro.

Overige baten

Ten opzichte van de begroting 2017 zien we een teruggang van 200 duizend euro overige baten i.v.m. het per juli vervallen van de aardbevingsdossier baten. Deze teruggang is ook in de lasten opgenomen. Daarnaast begroten we altijd terughoudend in overige baten omdat van een aantal detacheringscontracten en subsidie geen zekerheid is over de continuering.

Mutaties beleidsbegroting 2019 en 2020

In deze boekjaren is voorsnog uitgegaan van een totale indexatie van 1,75%. Naar verwachting zullen zowel de pensioenlasten als de inflatie de komende jaren blijven toenemen.

Mutaties beleidsbegroting 2021

Indexatie

Voor dit boekjaar is eveneens uitgegaan van 1,75% indexatie.

Werkkostenregeling (90 duizend euro), eigen risico WW (230 duizend euro) en bijdragen aan landelijk beleid (90 duizend euro)

De bijdrage van gemeenten voor de meldkamer Noord Nederland (MkNN) bedraagt op dit moment 1,3 miljoen euro. Aanvullend voorziet de BdUR in een vrij inzetbare BTW compensatie van 400 duizend euro. Er wordt 1,3 miljoen betaald voor het operationeel houden van de MkNN. De BdUR middelen kunnen op dit moment dus ingezet worden als dekking voor de gevolgen van de werkkostenregeling, het eigen risico WW en bijdragen aan landelijk beleid. Zodra wijziging optreedt in 2021 van de financiering van de landelijke meldkamerorganisatie (LMO) kan dat niet meer, zie ook de alinea hieronder. Met het wegvallen van de financiering vervalt ook het BTW compensatie voordeel vanuit de BDuR.

Financiering Overdracht meldkamer naar LMO

De LMO wordt vanaf 2021 rechtstreeks vanuit het Rijk gefinancierd. Om dit mogelijk te maken zal naar verwachting een macro uitname uit het gemeentefonds worden gedaan van 1,7 miljoen euro. Dit bedrag hoeven gemeenten dan niet meer aan VRG te betalen.

Overige baten (OMS)

Naar verwachting raken we de brandweervergoeding binnen het OMS contract kwijt. Deze vergoedingen tellen jaarlijks op tot ruim € 200 duizend. Deze vergoeding komt naar verwachting te vervallen bij de overdracht van de MkNN naar de LMO in 2021. Dit effect is verwerkt in overige baten.

3.5 EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo is als volgt weergegeven:

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Overheidsfinanciën en consumentenprijzen, kmr B2-081
Antwoordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio

Algemene gegevens:	
Naam gemeenschappelijke regeling	Veiligheidsregio Groningen
Nummer gemeenschappelijke regeling	0823
Jaar:	2017
Naam contactpersoon:	
Telefoon:	
E-mail:	
Bestandsnaam:	EMU170050823.XLS

Omschrijving	2016	2017	2018
	x €1000,- Volgens jaarrekening 2016	x €1000,- Volgens begroting 2017	x €1000,- Volgens begroting 2018
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	536		
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	2.420	3.075	3.550
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	841		
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	11.039	11.400	8.400
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8 Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen		770	165
10 Lasten i.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	☐ ja ☒ nee <input type="text"/>	☐ ja ☒ nee <input type="text"/>	☐ ja ☒ nee <input type="text"/>
Berekend EMU-saldo	-7.242	-9.095	-5.015

Bijlagen

I. Baten en lasten per taakveld

Conform artikel 7 BBV wordt onderstaand als bijlage een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld verstrekt.

Taakveld	taakveldnummer	bedrag
Gemeentefonds	0.7	39.980
Algemene dekkingsmiddelen	0.5	7.060
Overige baten en lasten	0.8	485
Totaal baten		47.525
Crisisbeheersing en Brandweer	1.1	34.445
Bestuur	0.1	168
Overhead	0.4	9.838
Treasury	0.61	70
OZB	0.62	150
Belastingen	0.64	19
Verkeer en Vervoer	2.1	649
Wonen en Bouwen	8.3	2.186
Totaal lasten		47.525
Reserve mutaties	0.10	-
totaal resultaat		-0

II. Risico's uit paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bijgaand een overzicht van de risico's, welke zijn weerslag vinden in de benodigde weerstandscapaciteit. Er is een actualisatie van de risico inventarisatie uitgevoerd. De uitkomsten hiervan zijn op 14 oktober voorgelegd aan het bestuur. Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter meegenomen die zijn weerslag vinden in de benodigde weerstandscapaciteit. Risico's met een structureel karakter moeten worden beoordeeld in het licht van het beleidsbegrotingskader.

Structureel	Gezond en veilig werken
Omschrijving	Een groot aandachtspunt blijft hittestuwing voor de brandweer personeel. Opname via de stoffen via de huid gaat het snelst bij een hoge temperatuur, waardoor we moeten zorgen dat de lichaamstemperatuur in onze uitrusting zo laag/gezond mogelijk blijft. Verder moeten we uiteraard zorg dragen voor veilige arbeidsomstandigheden waar dit nog niet het geval is. Dit alles heeft gevolgen voor onze logistiek, werkprocessen, gedrag en investeringen.
Risico	150 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

Structureel	Overdracht MkNN naar LMO
Omschrijving	De MkNN wordt in de komende jaren overgedragen naar de LMO. Dit heeft naar verwachting structurele gevolgen voor onze beleidsbegroting omdat we een vrij inzetbare BTW vergoeding van het Rijk binnen de BDuR ten bedrage van 400 duizend euro kwijtraken die we nu niet uitgeven aan meldkameractiviteiten. In onze beleidsbegroting wordt deze post al sinds 2011 incidenteel ingezet. Naar verwachting raken we de brandweervergoeding binnen het OMS contract kwijt. Deze vergoedingen tellen jaarlijks op tot ruim 200 duizend euro. Naast een structurele component kan de overdracht ook leiden tot incidentele kosten: <ul style="list-style-type: none"> • De veiligheidsregio's blijven verantwoordelijk voor personeel dat niet meegaat naar de nieuwe organisatie. • Boete als we ons OMS contract eerder dan 2021 moeten opzeggen. • Ontwikkelkosten Nieuw MeldkamerSysteem (hierna: NMS) • Eventuele nieuwe kosten 'tot op het koppelvlak' als gevolg van het NMS. • Afwenteling niet gerealiseerde bezuinigingen op de LMO.
Risico	400 Structureel inz BTW voordeel, 200 structureel OMS vergoeding, 200 Incidenteel
Kans	Hoog
Actie	In de loop van 2020 komt een voorstel tot dekking hiervan.

Structureel	Informatievoorziening
Omschrijving	Het risico dat de IT-infrastructuur en onderliggende processen en systemen onvoldoende aansluiten bij de wensen en eisen van de stakeholders (medewerkers, gemeenten, ketenpartners).
Risico	200 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Incidenteel	Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten
Omschrijving	Wanneer er zich een grote calamiteit voordoet leidt dit tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt moeten worden met name door door Brandweezorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en GHOR. Er kan inzet van derden nodig zijn en er volgt na afloop een evaluatie (Farmsum / hoog water; Winsum / treinongeluk). Dit soort kosten is niet structureel in onze beleidsbegroting voorzien.
Risico	500 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Kosten waar mogelijk beperken

Incidenteel	Claims van derden
Omschrijving	VRG kan aansprakelijk worden gesteld door en claims ontvangen van derden. Te denken valt aan: kosten tgv ongevallen eigen personeel niet gedekt door verzekering, verkeerde inzet, beschadiging objecten, veroorzaken verkeersongeval, onoordeelkundig handelen bij bedrijfsbezoeken, onjuiste of onvolledige advisering.
Risico	250 duizend euro
Kans	Midden
Actie	Bewust gedrag stimuleren en kosten waar mogelijk beperken

Incidenteel	Claims van eigen personeel
Omschrijving	Incidenten waarvoor we niet toereikend zijn verzekerd kunnen leiden tot grote claims, zoals bij arbeidsongeschiktheid en boventalligheid.
Risico	200 duizend euro
Kans	Midden
Actie	Waar mogelijk verzekeren en eventueel vervolgstappen bij onterecht afwijzen van een claim door de verzekeraar.

Incidenteel	Versneld afschrijven materieel
Omschrijving	Ten gevolge van calamiteiten en/of landelijke ontwikkelingen kan het voorkomen dat we kosten moeten maken in verband met versnelde vervanging van materieel of materialen (adempluchtapparatuur).
Risico	150 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Incidenteel	Huisvestingstransitie-achterstallig onderhoud
Omschrijving	Bij de overdracht van de huisvesting is besloten dat VRG tot maximaal 10 duizend euro aan kosten voor achterstallig onderhoud per kazerne zelf draagt. Een eerste inschatting van Brink leverde een kostenpost van 150 duizend euro op. Een uitvraag is gedaan naar de conditiemetingen van de overgenomen kazernes. In het op te stellen plan voor onderhoud zullen de uitkomsten en risico's in samenhang met meerjarenplan worden bekeken en opgelost.
Risico	150 duizend euro
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Structureel/ Incidenteel	Organisatorische wijzigingen
Omschrijving	Als gevolg van landelijke, regionale en/of politieke ontwikkelingen kan VRG geconfronteerd worden met een uitbreiding of krimp van werkzaamheden waarbij de kostenstructuur niet of niet tijdig aan aangepast kan worden. Voorbeelden hiervan zijn besluitvorming vanuit het Veiligheidsberaad of de uitkomsten van de takenevaluatie.
Risico	PM
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

Structureel	Reddingsbrigade
Omschrijving	De minister van Veiligheid en Justitie is van mening dat de waterhulpverlening valt onder de taak rampenbestrijding en crisisbeheersing. Concreet wordt aangegeven dat de Reddingsbrigades onderdeel van de veiligheidsregio's moeten uitmaken en dat de regio's deze taak moeten financieren. Momenteel voorziet de minister in tijdelijke financiële bijdrage van de reddingsbrigades, maar naar verwachting draagt de minister deze taak van de Reddingsbrigades op 1 januari 2018 over aan de veiligheidsregio's. Dit betekent dan ook dat de Veiligheidsregio's moeten bijdragen in de kosten.
Risico	30
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

III. Investerings

Onderstaand een overzicht van de bekende voorgenomen investeringen voor 2017 tot en met 2021:

InvesteringsBegroting 2018							
Investerings	wijz < 2017 (a)	B 2017 (b)	2017 (a+b)	B 2018	B 2019	B 2020	B 2021
	doorgeschoven	vastgesteld	bijgesteld				
Gronden en terreinen	1.170.000	-	1.170.000	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	5.304.300	-	5.304.300	1.210.000	3.513.000	1.351.000	1.351.000
Machines, apparaten en installaties	367.000	-	367.000	-	50.000	50.000	50.000
Overige materiele vaste activa	-	-	-	-	-	-	-
Tankautospuut	463.475	1.636.525	2.100.000	2.100.000	1.400.000	1.400.000	-
Hoogwerkers	-	-	-	-	-	-	-
Personeel/materieelwager	-216.100	254.100	38.000	380.000	76.000	76.000	76.000
Hulpverleningsvoertuig	-726.000	726.000	-	650.000	-	250.000	-
Dienstauto's	-192.500	210.000	17.500	380.000	-	87.500	35.000
Container/haakarmbak	-	-	-	2.000.000	-	-	-
Inventaris	543.747	219.400	763.147	206.547	815.298	234.498	100.000
Overige vervoersmiddelen	40.000	-	40.000	86.300	-	36.300	-
Ademlucht	220.000	-	220.000	-	50.000	50.000	2.064.550
Communicatiemiddelen	224.341	36.300	260.641	352.625	352.625	45.000	45.000
Kleding	251.551	279.025	530.576	637.495	95.820	95.820	95.820
ICT	162.450	150.000	312.450	280.750	280.750	280.750	280.750
Overig	288.445	-	288.445	127.050	100.000	260.000	200.000
	7.900.709	3.511.350	11.412.059	8.410.767	6.733.493	4.216.868	4.298.120
Onttrekking bestemmingsreserve Materieel VRG				2.000.000			
Totaal	7.900.709	3.511.350	11.412.059	6.410.767	6.733.493	4.216.868	4.298.120

De bijbehorende kapitaallasten zijn in de meerjarenraming verwerkt. Voor de berekening van kapitaallasten is een percentage gehanteerd van 1,75% interest. Het percentage is gebaseerd op een geschat gemiddelde rentelast op het vreemd vermogen. Er is rekening gehouden met een onttrekking van 2 miljoen euro van de bestemmingsreserve Materieel VRG ten behoeve van de investeringen in de secundaire bluswatervoorziening.

Hieronder is het overzicht van de bijbehorende kapitaallasten van de investeringen weergegeven:

Investerings en kapitaallasten (x mln euro)	2017	2018	2019	2020	2021
Omschrijving					
Investerings	11.412.059	8.410.767	6.733.493	4.216.868	4.298.120
Kapitaallasten	3.352.586	3.928.656	4.461.015	4.705.495	4.823.709

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de onderschrijving op kapitaallasten in de aankomende jaren zal verdwijnen.

IV. Gemeentelijke bijdrage

	Inwoners jan-17	GHOR	Crisis beheersing	Gemeentelijke Kolom	Brandweer incl. meldkamer en huisvesting	Totaal gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio in 2018	Vergelijkbaar begroting 2017
Inwonerbijdrage 2017-actueel		1,02	0,73	1,40			
Indexatie	4,59%	0,05	0,03	0,06			<i>incl. huisvesting</i>
Budget wijzigingen		-0,34		0,10			
Inwonerbijdrage 2018-primitief		0,73	0,77	1,57			
Appingedam	12.001	8.746	9.217	18.859	626.284	663.106	612.383
Bedum	10.433	7.603	8.013	16.395	500.843	532.854	494.077
Bellingwedde	8.971	6.538	6.890	14.098	660.412	687.937	615.533
De Marne	10.101	7.361	7.758	15.873	900.226	931.219	885.984
Delfzijl	25.068	18.268	19.253	39.393	1.587.386	1.664.301	1.649.511
Eemsmond	15.815	11.525	12.146	24.853	1.372.476	1.421.000	1.286.088
Groningen (gemeente)	200.952	146.444	154.338	315.789	15.600.845	16.217.416	15.303.869
Groote gast	12.155	8.858	9.335	19.101	694.539	731.834	645.758
Haren	19.076	13.902	14.651	29.977	973.093	1.031.623	976.844
Hoogezand-Sappemeer	34.177	24.907	26.249	53.708	1.716.517	1.821.381	1.737.018
Leek	19.536	14.237	15.004	30.700	977.705	1.037.646	962.687
Loppersum	10.042	7.318	7.713	15.781	650.266	681.077	651.677
Marum	10.305	7.510	7.915	16.194	562.641	594.260	556.160
Menterwolde	12.233	8.915	9.395	19.224	841.195	878.729	770.428
Oldambt	38.228	27.859	29.360	60.074	2.374.162	2.491.455	2.445.567
Pekela	12.641	9.212	9.709	19.865	577.399	616.185	627.894
Slochteren	15.698	11.440	12.057	24.669	1.108.680	1.156.846	1.092.925
Stadskanaal	32.621	23.773	25.054	51.263	1.707.294	1.807.383	1.674.602
Ten Boer	7.352	5.358	5.647	11.553	386.470	409.028	380.135
Veendam	27.467	20.017	21.096	43.163	1.357.718	1.441.994	1.371.741
Vlagtwedde	16.422	11.968	12.613	25.807	1.085.621	1.136.008	998.598
Winsum	13.633	9.935	10.471	21.424	787.698	829.527	784.556
Zuidhorn	18.794	13.696	14.434	29.534	1.140.963	1.198.627	1.098.639
Totaal	583.721	425.388	448.317	917.296	38.190.433	39.981.435	37.622.674

De bijdragen aan de GHOR, crisisbeheersing en de gemeentelijke kolom worden bepaald aan de hand van het aantal inwoners

De bijdrage aan de brandweer is in vijf jaar tijd van een verdeelsleutel op basis van aantal inwoners en historische kosten (incl. harmoniseren en been bijtrekken) naar een verdeelsleutel op basis van het aandeel voor brandweezorg in het gemeentefonds

Toelichting bijdrage brandweer, incl. meldkamer en huisvesting

	Kosten brandweer in 2017 Primitief	Indexatie 2016-2018 4,59%	Gezond en veilig werken	Overheveling begroting (GHOR)	FLO	Invlechten opleidingen repressief	Effect fasering overgang naar 100% Verdeelleutels	Kosten brandweer 2018 naar 100% verdeelsleutel cluster OOV middelen	% OOV
Appingedam	574.568	26.373	2.788	3.280	4.100	2.476	12.700	626.284	1,64%
Bedum	461.031	21.161	2.229	2.623	3.279	1.980	8.540	500.843	1,31%
Bellingwedde	586.721	26.930	2.940	3.459	4.323	2.611	33.428	660.412	1,73%
De Marne	853.976	39.197	4.007	4.714	5.893	3.559	11.121	900.226	2,36%
Delfzijl	1.569.324	72.032	7.066	8.313	10.391	6.276	86.016	1.587.386	4,16%
Eemsmond	1.236.186	56.741	6.109	7.188	8.984	5.427	51.841	1.372.476	3,59%
Groningen (gemeente)	14.670.743	673.387	69.445	81.700	102.125	61.684	58.239	15.600.845	40,85%
Grootegeest	607.384	27.879	3.092	3.637	4.547	2.746	45.255	694.539	1,82%
Haren	916.334	42.060	4.332	5.096	6.370	3.847	4.946	973.093	2,55%
Hoogezand-Sappemeer	1.628.399	74.743	7.641	8.989	11.237	6.787	21.278	1.716.517	4,49%
Leek	901.108	41.361	4.352	5.120	6.400	3.866	15.498	977.705	2,56%
Loppersum	619.794	28.449	2.895	3.405	4.257	2.571	11.105	650.266	1,70%
Marum	523.573	24.032	2.505	2.947	3.683	2.225	3.678	562.641	1,47%
Menterwolde	731.955	33.597	3.744	4.405	5.507	3.326	58.661	841.195	2,20%
Oldambt	2.324.195	106.681	10.568	12.433	15.542	9.387	104.643	2.374.162	6,22%
Pekela	587.805	26.980	2.570	3.024	3.780	2.283	49.043	577.399	1,51%
Slochteren	1.043.625	47.902	4.935	5.806	7.258	4.384	5.230	1.108.680	2,90%
Stadskanaal	1.571.216	72.119	7.600	8.941	11.176	6.750	29.492	1.707.294	4,47%
Ten Boer	356.554	16.366	1.720	2.024	2.530	1.528	5.748	386.470	1,01%
Veendam	1.284.537	58.960	6.044	7.110	8.888	5.368	13.189	1.357.718	3,56%
Vlagtwedde	947.631	43.496	4.833	5.685	7.107	4.292	72.577	1.085.621	2,84%
Winsum	741.141	34.018	3.506	4.125	5.156	3.114	3.364	787.698	2,06%
Zuidhorn	1.039.459	47.711	5.079	5.975	7.469	4.511	30.759	1.140.963	2,99%
Totaal	35.777.257	1.642.176	170.000	200.000	250.000	151.000	0-	38.190.433	100,00%